

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BALANDIS (APRIL) 27 d., 1917 M.

No. 17

Didėji Karė.

Vis dar karės svarbumas ir jos išiega remiasi ne vien ant galutinės išiegos pradėtos talkininkų ofensyvos Francūzijoje, kur talkininkai iki šiol gana pasekmingai vokiečius muša, bet ir ant Suvienuotų Valstijų susidėjimo karė su talkininkais, nors jiems padėti su savo kariuomene Amerika iki šiol neturėjo progos. Kaip rodo, vokiečiai norėtų išvengti prisidėjimo Amerikos su savo kariuomene, todėl vengia erzinimo. Nors, kol kas, pasiūti savo kariuomenės Europai Amerika negali, nes jos atliekamos neturi, bet vokiečiai stengiasi ne erzinti Ameriką, kad ji nei nesiskubintų taip padauginti savo kariuomenę, kad ją būtų galima Francūzijoje pasiūti, kur ir be jos vokiečiai negali prieš anglius ir francūzus atsilaikyti, turėjo jau turėti kariuomenę pagalbon pasikviesti. Kad šiek tiek nuraminus Ameriką, Vokietija oficialiai pagarsina, kad Amerikos pakrantėse nėra visai vokiškų submarinų, o jeigu jos ir būtų, tai vengia užpildinti amerikoniškais laivais, nes dabar nieko negirdėti apie paskandintą amerikoniškų pirklybių laivų. Tas rodo, kad Vokietija norėtų su Amerika vėl susitaikyti, bet kad tas pasisektų, reikia abejoti, nes Amerika jau atvirai susirišo su talkininkais, nors tuomet tarpu militariškos pagalbos duoti dar negali. Vokietija vengia erzinimo todėl, kad ji nesiskubintų su drutiniu savo kariuomenę į jėgą, ypač gi kad neįvestų priverstino tamavimo visų vyrų kariuomenę, nes tasyk galėtų talkininkams padėti net su keliais milijonais kareivių. Prezidentas ir karės ministeris norėtų įvesti priverstiną tarnavimą kariuomenė visų vyrų, tas dar galutinai neužgirta, bet, kaip rodo, bus užgirta, nes liuosnorių pagalbos, su kuriais nori Francūzijos keliauti buvęs prezidentas Roosevelt, neužtektų atsiekimui to visko, ką atsiekti Amerika norėtų.

Pasitarti su Amerikos valdžia apie karės ir taikos reikalus jau atkak Washingtonan angli komisija su jos užsienio ministru lordu Balfour. Keliauja ir francūzų komisija po vadovystę buvusio Francūzijos užsienio ministerio Viviani. Komisija lygiai jurėms, kaip ir geležinkelio Washingtonan keliavo didelę paspartį, nes bijotasi vokiečių užpuolimo. Atkakus francūzų komisijai, tuoj prasidės tybros, ko per karė norima atsiekti. Amerika nori talkininkų pasidėjimo, kad jie kovos su autokratiskomis valdžiomis išplatinimui ant žemės demokratiškos valdžios. Už tiesas matyti tautys. Stengsis sustverti ant žemės taikos lygį, kuri neleistų užsidegti karėms ir tokiais žvony ir jų turty žudymams, kaip dabar. Amerika eiklauja, kad talkininkai pripažintų Monroe doktriną, kuri kitų kraštų yra dabar tik toleruojama, bet nepripažinta. Ką tikrai per karė nori atsiekti talkininkai, to jie negarsina, bet galima dapsiprotėti, kad jie kovos už neprivilgumę su jais susidėjusių kraštų: Belgijos, Serbijos, Rumunijos ir Montenegro. Francūzija pareikalauja sugrąžinimo 1871 m. nuo jos vokiečių atimty Alzatijos ir Lotaringijos, Italija reikalauja italų apgyventy Austrijos provincijų. Gal talkininkai reikalauja priskyrimo lenkų apgyventy Austrijos ir Vokietijos provincijų prie neprivilgumę Lenkijos ir gal bent dalis Rytinių Prūsų, kad būtų atimta nuo Prūsų ir priskirta prie Rusijos žadamos autonamiškos Lietuvos. Be abejonės

Karpatų kalnuose buvo maži rusų su austrais susirėmimai. Didesni mušiai buvo prie Brzezany ir prie Vladimiro, Volyniaus gubernijoje, bet be svarbesnių pasekmių. Austrai čia užpuolė rusų pozicijas, bet visur su gana dideliais jiems nuostoliais tapo atmušti.

Vokiečiai rengia savo kariškų laivus ir kariuomenę Latvijoje, kur ji tapo drūčiai sudrutinta. Kaip manoma, iš Latvijos vokiečiai rengiasi traukti prie Petrogrado. Jie tikisi, kad prisitartinus vokiečiams prie Petrogrado, Rusijos sukilus šalininkai caro valdžios. Bet ir vokiečių valdžia negali užtikrinti, ar nesukils žmonės pačioje Vokietijoje, o ypač Austrijoje, kur slaviai vis smarkiau ir drąsiau priešina vokiečių valdžiai. Tas, suprantama, nesustiprins Austrijos. Chorvatai nori visai nuo Austrijos atsiskirti ir pasigarsinti savistove pietinių slavų respublika, kurią jie pasirengę ginti nuo vokiečių. Sukilus slavams, Austrija turėtų juos malšinti, vokiečiams visai negalėtų padėti. Turbut todėl laikraščiai nuolat garsina, kad Austrija nuo Rusijos ir Italijos meldžia juo atskiros taikos, nes kare užsitrukiant, tikisi maistų savo viduriuose.

Popiežius gavo žinią, buk Vengrijos kilo revoliucija prieš Austrijos cėsioriaus valdžią. Buvo kruvini susirėmimai gatvėse Vengrijos sostinėje ir kituose didesniuose miestuose. Po apgulimo teisėmis pastatyta jau daug Vengrijos miestų. Austrija kreipėsi prie popiežiaus su meldimu sutaukyti ją su Rusija. Lygiai Vengrijoje, kaip ir Austrijoje, didinasi nekenčiamas vokiečių, įtraukusių Austriją ir Vengriją į nelaimingą karę, iš kurios jos nieko nepelnė negalėjo.

Vokietijoje yra negeriau. Ir Vokietijoje naminio ramumo nėra, o neramumai didinasi. Maistus pirmiausia sukėlė darbininkai. Sutraukavo darbininkai net ginklų ir amunicijos dirbtuvėse, kas karės laike, kuomet priešas pradeda imti viršų, yra labai pavojinga. Kruvini susirėmimai gatvėse buvo veik visuose didesniuose miestuose, liejos kraujas, o tas, suprantama, Vokietijos ir karės frontuose negali sudrąsinti. Todėl karo valdžia net su pagalba pirmiausia persekiojamų socialistų stengiasi taiką išderėti. Tuli karo draugai pataria jam melauti revoliucijos, bet nuo sosto atsiskirti. Prie to valdžią verčia ne tik nesisekimai karės frontuose, ypač Francūzijoje, bet dar labiau suka maisto. Visa nelaimė, kad talkininkai taikytiesi nenori, kol vokiečių neįveikė.

Francūzijoje, kiek atsilėję, anglai vėl smarkiai pradėjo žengti pirmyn. Anglai išvyjo vokiečius iš viso ploto tarp Herine ir Gommelen ir dabar vokiečiai jau iš savo kanolių negali pasiekti miesto Soissons, kurį smarkiai bombardavo ir tikėjosi paimti. Dabar anglai stumia vokiečius Cambrai ir Douai link. Paskutiniuose mušiuose anglai išlygino savo liniją tarp Arras ir St. Quentin, nes užėmė Gommelen, Gommecourt, Hernies ir Trescault. Smarkūs mušiai eina Lens apylinkėse.

Francūzų fronte smarkiai veikia francūzų artilerija tarp St. Quentin ir Oise. Išstumę jie vokiečius iš viso ploto tarp Vailly ir Soissons. Champagne apskrityje vokiečiai su visu smarkumu užpuolė francūzų pozicijas ant kalvos Mazoneillers, bet tapo sumušti, francūzai užėmė jų pozicijas tarp upės Aisne ir Chemin Des Dames ir į šiaurius nuo Sancy ir Jony.

Vokiški torpedų gaudytojai bombardavo Francūzijos portą Calais, kur paleido apie 100 šuvių, kol juos spėjo nuvyti. Užmušta keli civilistai ir keliolika jų sužeista. Vokiečiai vakariniam fronte neturi nei jokių laimėjimų, todėl neturi kuom girtiesi, nes visur tapo sumušti, arba atmušti.

ti iš tarpo svetimsalių priešų. Prezidento paskelbime pasakyta, kad neturintieji popierių gyven-tojai vokiečių padermės turi būti priskaitomi prie švėtimisalių priešų. P-nas Clyne pasakė jiems, kad sulgy to dalyko yra teismo taisyklės, ryty valstijoje ir kad jis sužinojęs, duosiąs jiems atsakymą.

Iš Karės Lauko.

TALKININKAI PAIMA 328 KANUOLIS IR 31,000 BELAISVIŲ.

Londonas, balandžio 19 d. — Dalis garsiosios Hindenburgo at-sargos šį rytą tapo pasiūta mušin, kad apgynus pietinę "hindenbur-gin" redutų linijos dalį nuo ne-pasiliaujančių francūzų puolimų.

Dvylika divizių užėmė vietas sumuštojo šono linijos kareivių, kurie buvo vis varonni atgal nuo gien. Nivelle didžiojo stumimo pra-sidėjimo pereitą panedėlį.

Be nauja pagelba nieko negel-bėjo. Nesulaikoma francūzų ka-reivija stumia vokiečius atgal. 240,000 šviežių, bet jaunų, vokie-čių kareivių, kurių daugumas bu-vo 1917 m. ėmimo, dėjo visas pastangas, bet veltui šėsių dešimtų mylių šonu tarp Soissons ir Au-berive.

Nuo Aisne į šiaurinę ir Cham-panijoj francūzai nusivarė vokie-čius, atmušdami visus atgalius puolimus.

Paryžiuje karės raštinė vakare paskelbė, kad "po mūsų energingų spaudimu priešas traukiasi toliau linkui Chemin des Dames. Paimta trys kaimai: Aisy, Jony ir Laf-faux, ir svarbus apsigynimas tvir-tuma Comde.

Anglai į vakarą padarė naują įlanką vokiečių linijose, besivarė-dami nuo Fampoux į rytus. Nuo bal. 9 d. jie paėmė 228 kanuolės. Francūzai kanuolių paėmė apie šimtą. Abeji nuo bal. 9 d. be-laisvių paėmė apie 31,000.

TURKAI KELIA RIAUŠES.

Konstantinopolis, balandžio 19 d. — Pereitą savaitę įvyko didelės riaušės Konstantinopolyje, sugrįžus buriui sužeistų kareivių iš Mesopotamijos mušlaukio. Minia susirinko apie militarinę ligoninę, švilpė ant vokiečių oficerių, mėtė akmenimis į langus ir reikalavo maisto. Keli kareiviai, įėjdami ligo-ninę, sušuko į minią:

"Mus pardavė Enver ir vokiečiai!"

Sitų žodžių sujudinta minia no-rėjo užpulti ant vokiečių oficerių, išėinančių iš ligoninės, atkartodama kareivių žodžius. Dvi turkės priešakyje karės ministerijos bota-gy išvydo du vokiečių kapitonu. Neapykanta vokiečiams Kon-stantinopolyje siekia nepaprastos proporcijos, o Enver Paša, kuris apskritai vadinama vieninteliu ša-lininku vokiečių Turkijoje, apture-jo prasergėjimą, kad jo dienos suskaičytos, jei jis nepasitrauks.

SUV. VALSTIJŲ AGENTŲ SPĄSTAI PASTATYTI 3,000 SVETIMSALIŲ.

Washington, D. C., balandžio 20 d. — Arti 3000 vokiečių, gyve-nančių SUV. Valstijoje, anot vir-šininkų paskelbimo, yra akytai da-bojami teisdarystės skyriams ar tai del jų pritarimo vokiečių val-džiai pirma Amerikos apskelbimo karės, ar del jų užuojautos vokie-čiams. Prie mažiausio įtarimo jie gali būti areštuoti bėgyje 24 valandų.

VOKIETIJOS LENKAI PROTESTUOJA PRIEŠ PASKAI-TYMĄ JŲ SVETIMSALIAMS.

Chicago, Ill. — Chicago lenkų delegatai bal. 20 d. nuėję pas SUV. Valstijų apgynėją Clyne sužinoti, ar nėra kokios teisotos taisyklės, sulgy kurios jie galėtų būti išskir-

ti iš tarpo svetimsalių priešų. Prezidento paskelbime pasakyta, kad neturintieji popierių gyven-tojai vokiečių padermės turi būti priskaitomi prie švėtimisalių priešų. P-nas Clyne pasakė jiems, kad sulgy to dalyko yra teismo taisyklės, ryty valstijoje ir kad jis sužinojęs, duosiąs jiems atsakymą.

SUJUDIMAS AUSRIJOJ GALI PRIVERSTI TAIKYTIS.

Londonas, balandžio 21 d. — Dalykai Austro-Vengrijoje virsta tokiais sensacingais, kad žinančių dalykus laukiama už kelių savai-čių taikos pasilininimo.

Londonan pranešama, kad Vati-kanui yra įduotos taikos išlygos ir kad tos išlygos yra popiežiaus įduotos Italijos valdžiai ir tuojaus susaukta konferencija trijų pre-mierių: francūzų, anglų ir italų.

Pripažinus net, kad šitie gandai nėra nieku daugiau kaip spėjimais, faktas pasilieka, kad ateinančią sa-vaitę pasaulio atida turi būti at-kreipta į Austriją.

Taikos Partija Gauna Viršų.

Nepaprastas susiskaldymas dve-jų Austrijos partijų tik patvirtina žodžius paskutiniu laiku kelis syk pakartotus, kad taikos partija sparčiai ima viršų ir kad cėsiorius Karolis pats užjaučias priešini-kams įsteigimo vokiečiuotos vidurinės Europos, pamažu numeta kaizerio pančius.

Visas veikimas austrų mušlau-kiuose "mažne visai apsislojęs. Cenzura Vokietijoje ir Austrijoje neleidžia žinoti, kaip yra, bet tiek yra sužinota, kad galima pasakyti, jog vidurinės cėsiorystės randasi viduje didelio karės kryžio.

Ne tik austrai, bet ir bulgarai lauziasi iš po Prūsijos jungo. Vada drasko keturgubąjį susive-nijimą ir artimoje ateityje galima visa ko laukti.

VENGRIJA ARTI REVOLIUCIJOS?

Rymas, balandžio 21 d. — Su-lyg žinių iš Vatikano, revoliucija Vengrijoje arti. Pranešimai tvir-tina, kad del įvairių sumišimų Budapestas ir dvidešimtis penki ki-ti miestai ir miesteliai yra po ka-rės stoviu.

VOKIETIJŲ RIAUŠES EINA TOLIAU.

Amsterdam, balandžio 21 d. — Sulgy vėliausių žinių iš Vokietijos, Berline ir Spandauje dvide-šimts tukstančių darbininkų yra šandien išėję visuotinan straikan. Pranešimai iš Duesseldorfio skel-bia, buk straiko delegatų susirink-i-mas Berline atmetė propoziciją pasiūstų kai-kurių jų vadovų, rei-kaujančią, kad vokiečių valdžia tuojaus atsidžėtų visokio noro užkriautas šalis pasilaikyti, panaikinti priverstinę kareivystę ir įvesti visuotiną lygų teisių siste-mą.

Vokiečių valdžia susiriesdama stengiasi atitaisyti tvarką ir ne-išleisti žinių apie vidujinį padė-jimą. Dvi dienos atgal per ofi-cialius žinių šaltinius paskelbė, buk visas straikas "yra sutauktytas."

Regimai, matydama, kad pama-tinė straiko priežastis gludo nely-giame maisto padalinime, Vokietijos valdžia kasai, tyrinėja, ar nėra kur maistai slepiama.

Kur Straiakai Yra.

Sutraukus į kruvą gaudus, pra-nešimus ir žinomas faktus, pasie-kusius čia iš visokių šaltinių, šian-dien pasirodo, kad visuotinis strai-kas yra išsiplatinęs šitaip:

Berline keli šimtai tukstančių dar vis straikuoja; mėginta taikyti trečiųjų teismu, bet kanceleris Hollweg atsisakė būti teisėju.

Magdeburge esą didelės riaušės; 100,000 straikininkų reikalauja smurto. Kai kurie straikininkai tapo užmušti.

Esuose Kruppo dirbtuvių darbi-ninkai, sako, prisidėję prie straiko. Leipzige keli šimtai darbininkų straikuoja; Gatvėse buvo kelios demonstracijos, bet be smurto. Menama, kad šovinių dirbtuvės nėra paliestos.

RUSŲ KAREIVIAI IR DARBININKAI KOVOS IKI GALUI.

Petrogradas, per Londoną, balandžio 21 d. — Minske šiandien buvo kongresas rusų vakarinio šono kareivių ir darbininkų dir-bančių prie apsigynimo darbų; ka-reivių, oficerių ir darbininkų da-lyvavo šitame kongrese su viršum 1200 žmonių; buvo dumos pir-mininkas Rodzianko ir karės minis-teris Gučkov.

Kongresą atidarė darbininkų ta-rybos ir Minsko kareivių delegatų pirmininkas Pozener, kuris sakė, kad kongresas yra simbolu anksto susivienijimo naujosios Rusijos mi-litarinių ir civilinių elementų ir tikro sutikimo tų, ką yra mušyje ir tų, ką stovi užpakalinėse lini-jose. Pozener buvo išrinktas pir-mininku per pastarimą, o elinin kareivis Sorokoletovo paskirtas vice pirmininku.

Rodzianko savo kalboje pasakė, kad jam linksma, nes jis gali pa-sakyti, jog sugrįžimas praeitin yra negalimas. Tai, girdi, nutarimas Rusijos žmonių.

"Neužmirskite", kalbėjo jis, "kad didžioji laisvė reikalauja didelių priedermių savo šaliai. Aš žinau dabar, kad vakarinio šono kovajo-moji galybė yra nesunkinama ir aš tą linksmai papasakosiu žmonėms esantiems užpakalį linijų."

Snomijos general gubernatoriaus Rodicevo skatino visas k-reivijas susivienyti į vieną įjungą pergalei-mui ne tik Rusijos priešo, bet ir žmonių laisvės priešo. Užbaig-damas Rodičev pasakė:

"Męs tikime, kad jus išvysite priešą iš Rusijos. Susirinkusieji atsiliepė garsu: "Męs prisiekiame."

LAUKIAMA VOKIEČIŲ GULIMO.

Petrogradas, balandžio 20 d. — Rusija laukia ir yra prisirengus prie vokiečių ėjimo ant Petrogra-do, bet ar jie eis, ar ne, Rusija nemano taikytis atskirai. Šitą pa-sakė šiandien rusų užsienio minis-teris Paulius N. Milukov.

"Vokiečiai, be abejo, prie ko-nors rengiasi šiauriniame šone," pasakė jis, "bet aš visai nenoriu tikėti, kad jie Petrogradą pasieks. "Rusijoje socialistų yra dvi gru-pės: tautiniai socialistai, kurie pri-bia, buk straiko delegatų susirink-i-mas Berline atmetė propoziciją pasiūstų kai-kurių jų vadovų, rei-kaujančią, kad vokiečių valdžia tuojaus atsidžėtų visokio noro užkriautas šalis pasilaikyti, panaikinti priverstinę kareivystę ir įvesti visuotiną lygų teisių siste-mą."

Kaip Suvienuotos Valstijos Gali Pagelbėti Rusijai.

Toliaus Milukov aiškino, kaip Amerika gali padėti Rusijai karė-je. Jo nuomone, ji gali tą padaryti pinigais, šoviniais ir gelžkelių aptaisymu.

"Jei Amerika gali mums tą pa-rupinti," tarė jis, "tai ji ne tik žy-miai padidins savo pastarnavimus, jos jau suteiktus talkininkams, bet ir materialiai pagelbės Rusijai Vokietiją apveikti rytiniame šone."

"Dele kelionės patogumų sto-kos visus metus Rusija buvo su-negalinta. Jei SUV. Valstijos gali pasiūsti mums riedamuosius daik-tus, tai jos tuojaus mums pagelbės sumobilizuoti šalies turtus iki pil-nutėlio veiklumo. Jei dar be to ji gali apsaugoti vaizbos kelius ir prisiūsti šovinių, tai tas yra antru vertingu pastarnavimu."

"Naujci paskola, kurią Ame-rika žada suteikti Rusijai, bus patinkamiausiomis išlygomis. Męs esame dėkingi už tai."

PROF. HARPER BUSIĄS PASIŪSTAS RUSIJON.

Washington, balandžio 22 d. — Prezidentas Wilson netrukus pas-kirs Amerikos vertėvių ir ekono-mininkų komisijas Francūzijoje, ir Italijoje. Rusija, turbūt, bus pirmutinė. Sakoma, kad Rusijon prezidentas siūsis komisiją po va-dovystę Chicagos Universiteto prof. Harperio, kuris neseniai pa-grįžo iš ten. Elihu Root, manoma, bus pasiūstas Francūzijoje, ar Italijoje.

REVOLIUCIJA GRĘSIA SVEDIJAI DEL MAISTO STOKOS.

Londonas, balandžio 22 d. — Exchange Telegraph kompanijos korespondentas, tele-gramoje iš Kopenhago, sako: Subatog darbininkų demonstra-cija priešais švedų parlamentą Stockholme maisto klausimą be-apšnektant, sujūdino miestą.

Gandai apie revoliuciją tolydžio girdimi visoje šalyje. Naujų de-monstracijų daug rustesnio budo laukiama apie gegužės 1 d. Ka-raliaus rumas aštriai yra saugoja-mas jurinių pėstininkų korpuso.

STRAIKAS PASIEKĖ HAMBURGĄ.

Kopenhagen, balandžio 23 d. — Amerikietis, tik ką atvykęs iš Hamburgo sako, kad Hamburgas pereitą savaitę buvo paliestas tokio paties straiko judėjimo, kokis yra Berline. Didelės demonstracijos privertė net kortinę tvarką sulakyti vieną dieną, kurioje galima bu-vo pirkti duona ir bulvės, kiek pa-skutinių galima buvo gauti.

Sitas amerikietis matėsi su vy-rausiu Hamburgo Amerikos Gar-laičių kompanijos direktorium Ballinu, kuris turi artimus prie-tikius su vokiečių valdžia; Ballin tvirtina, kad yra laukiama greito susitaikymo.

VOKIEČIAI RENGIA SI ANT PETROGRADO.

Londonas, balandžio 23 d. — Vokiečių transportai apledo Lie-poją; jų tikslas, sulgy žinios iš Pe-trogrado, nėra žinomas, bet yra manoma, kad tai yra pradžia ėji-mo ant Petrogrado.

Taipogi pranešta, kad vokiečių karės laivas ir skraiduolių eska-dra plaukia iš kanalo Kiel į rusų Baltijos pozicijas.

Pereitą savaitę buvo gerai pa-matuoti pranešimai, kad vokie-čiai rengiasi užpulti šiaurinį šoną, traukdami kareivijas ant Dvinsk Rygos linijos ir koncentruodami kareivius bei laivus Baltijos uos-tuose.

ANGLAI ŽENGIA PIRMYN 8 MYLIŲ ŠONU.

Londonas, balandžio 23 d. — Smarkiausias karės mušis eina prie Arras. Šios dienos mušis už-ėmė maždaug aštuonias mylias šono, nuo pietinės pusės Vimy ka-lnų iki vietai žemiau Croisilles.

Šitame sektore priskaityta dau-giau kaip 1200 belaisvių, o kiti dar vis pribuva. Didžiausias be-laisvių skaitlius iš Simto Keturi-os-dešimts Pirmo pomeraniečių pul-ko, kurie po trumpo priešinimosi pasidavė šimtais. Taipgi paimta lauko kanolių baterija.

VOKIEČIAI ŠAUDO STIKLO KULKOMIS Į RUSUS.

Petrogradas, balandžio 23 d. — Šiaurinėje rusų šono dalyje, kaip oficialis karės pranešimas skelbia, vokiečiai šaudė stiklo kulkomis iš savo šautuvų.

Pranešime nusiskundžiama ant nepaprastai blogo oro Karpatų ir rumunų šonuose.

Sulgy paskelbimo, kurdų nevi-doningas veikimas prieš rusus Per-sijoje eina didyn.

Darbininkų ir kareivių delegatų tarybos pirmininkas Tiedez protestavo vakar prieš pesakymą, kad toji taryba steigia valdžią priešingai laukinei valdžiai. Jis pasakė, kad ji yra tik opozicijos partijos sulaukiamai, kas demokratiškai konstitucijai yra visumet reikiama. Jo žodžiams garsiai aploduota.

PATĖMIJIMAI.

Staiga ir umai persimainius Rusijos valdžios formai, ir vokiečiams sunkiaus bus kariuoti. To niekas geriau nenumano kaip patys vokiečiai. Tokie laikraščiai kaip *Lokal Anzeiger* atvirai pripažįsta, kad Rusija dabar sustiprėjo, o kiti jį laikraščiai jau nesigiria galutinai įkalninti sumu. Jie pradeda kalbėti, kad taikos padarymui jie galėtų dabar patogesnes išlygas taktininkams pasiūlyti. Girdi, mes dabar neprivaleme rūpintis Lenkijos, Lietuvos ir Latvijos paluosavimu iš po barbaringojo carizmo—tą padarysianti pati Rusijos valdžia.

Iš jų socialistų organo *Vorwärts* yra matyti, kad vokiečių social demokratai, kurie pirma sakėsi esą didžiausiais carizmo priešininkais, dabar galis, kad carizmas išnyko. Dabartinę Rusijos valdžią ir jos pasekėjus (liaudį) nors jie ir vadina pirmieiviais, bet tai esą vokiečių nedraugai ir viršpatriotai (*Ueberpatrioten*).

Vorwärts turėtų atminti, kad ir vokiečių socialdemokratai yra *Ueber* patriotais, jei ne pačiais šovinistais. Dar neseniai šito laikraščio skiltyje buvo įdėtas straipsnis, kuriame atvirai buvo reikalaujama ne tik Kuršo ir Lietuvos prijungimo prie Vokietijos, bet ir Lenkijos. Anot to straipsnio autoriaus prijungimas tų šalių prie Vokietijos būtų naudingas vokiečių proletarams.

Kancelerio Sofistiniai Argumentai.

Vokietijos kancleris v. Bethmann-Hollweg, matydams, kad ir rungtų kariuomenę sumušus vokiečiai nevalios prieš taktininkus atsilaikyti, visgi manė, kad po tokiu sumuštumu jį vokiečiams bus gera proga taktininkams taktiką pasiūlyti. Tuo tikslu jis cietorystės seime, lapkr. 9 d. 1916 m., laikydamas prakalbą, tvirtino, kad dabartinės karės priežastimi buvo rusų kariuomenės mobilizavimas.

Anot jo, vokiečių valdžia reikalavusi, kad Rusija liautų savo kariuomenę mobilizuoti, bet toji josios reikalavimą tiesiog ignoravusi. 1912 m. Rusijos valdžia, anot jo, jį savo mobilizavimą kariuomenės žiurėjo kaip į besirėmimą į karę su vokiečiais.

Jis sakė, kad Austrijos užėmimas Serbijos sostinės yra išteisinamas ir šita savo mintį jis oficialiai išreiškė Austrijos valdžiai; Lord Grey, neva, sakęs vokiečių ambasadoriui Londone, kad Vokietija gali tikėtis Anglijos įsikūlimo, jei karė iškilus. Rusija žinojusi, kad, kare iškilus, ji galėtų pasitikėti Prancūzijos ir Anglijos pagalba.

Lepos 29 d. 1914 m. kancleris užtikinęs Anglijos ambasadoriui Berline, kad Anglijai, neišėjusi į karę, Vokietija, jei tą karę laimėtų, neimtu nuo Prancūzijos nei jos kolonijų.

Akyvaizdoje visų tų žadėjimų ir siūlymų Lord Grey neprizadėjęs Anglijos neutralumo. Jei, girdi, Lord Grey būtų pažadėjęs neutralumą ir būtų jo laikęsi, tai dabar Anglija nebūtų užsitraukusi visą pasaulio panikinimo ir būtų gavusi gerą vardą laikydamas karės išsiveržimą (das Verdenst den Ausbruch des Krieges zu verhindern).

Tokie tai kanclerio argumentai, bet kaip jis gali tikėti, kad bent vienas protingas žmogus tikėtų tokiu tvirtinimu?

Kaip Karė Prasidėjo.

Mes žinome, kad karė prasidėjo dėlto, kad Vokietija jos norėjo: Austrijos pavaldinis užmušęs Austrijos sosto įpėdinį tvirtino, kad jis buvęs įrankis Serbijai valdininkų ir oficerų. Austrijos valdžia, šituo tvirtinimu pasiremdama, pastatė Serbijai tokias reikalavimus, kokių jokia save gerbianti viešpatystė negalėtų išpildyti. Serbijos valdžia: matyda-

ma, kad Austrija kėsiasi ant jos gyvasties, šaukėsi Rusijos užtarti. Rusija pažadėjo jai, reikalui atsitikus, ją nuo Austrijos apginti. Visos Europos viešpatystės subruzdavo karės pavojų slopinti. Vokietija jį reikalavo, kad Austrijos ginčai su Serbiją būtų leista išristi toms pačioms valstybėms be įsikišimo kitų. Kitaip sakant, ji reikalavo, kad būtų leista stipresnei valstybei silpnesnę nusmaugti tokiu pat būdu, kaip seniaus ta pati Austrija nusmaugė Bosniją-Herzegoviną.

Rusija pranešė Vokietijai ir Austrijai, kad ji Serbiją užsto- sianti. Į šią Vokietija atsakė, kad tašyk ji stosianti už Austriją.

Taip dalykams stovint, Rusijos valdžia patarė Serbijos klaušimui su Austrija pavesti Hagos taikos tribunui. Prancūzija patarė įrinkti komisiją tų nesuprastių išaiškinimui. Anglija tuoju tikslu išleido pašaukiamą tautų konferenciją.

Su tais visais patarimais Vokietija nesutiko, o Austrija Serbiją užpuolė. Rusija, laikydamas savo žodį, ėmė savo kariuomenę mobilizuoti prieš Austriją; žinodama gi, kad Austrijai Vokietija padės, savo kariuomenę mobilizavo ir Vokietijos pasienij. Vienok Rusija karės neapsaukė; tą padarė vokiečiai; jie apsaugė karę taip prancūzams, taip rusams ir nieko nežiurėdami puolė ant Belgijos. Anglija, kuri su Belgija buvo padariusi sutartį Belgijai ginti, priešams ją užpuolus, stojią jai gelbėti.

Vokietija sakosi davusi pažadėjimus Anglijai ir Belgijai, bet ko tie jos pažadėjimai yra verti, jei net jos padarytos sutartys yra tik paprastos popiergalais, kaip ji pavadino savo sutartį su Belgija? Taigi suprantama, kad jos žadėjimais niekas negalėjo tikėti ir kaltė šios karės pradžioje gali pulti tik ant Vokietijos valdžios.

Baigdamas savo kalbą, kancleris užsiminė, kad Vokietija yra pasirengusi visus tarptautinius prietikus išristi trečiųjų teismo keliu, duodant tokias išlygas, kur visos tautos, didžios ir mažos galėtų savitai vienodai plėtotis ir vystytis. Bet kadangi visos sutartys vokiečiams yra tik popiergalais, tai ir kanclerio žodžiai dar mažesnę vertę gali turėti. Pirma ir svarbiausias žingsnis linkui karių prašalimo ir ramumo įvykinimo visame pasaulyje tai pasirizimas militarizmą išnaikinti.

D. Sargunas.

IS AMERIKOS.

MEXIKOS AMBASADORIUS.

Washington, D. C. Jau Washington tapo priimtas Meksikos pasiuntinys. Nuo užmušimo prezidento Madero Meksika Washington tiko pasiuntinio neturėjo.

FRANCUZEI AKTOREI DARĖ OPERACIJĄ.

New York. Mt. Sinai ligoninė Dr. Leo Buerger padarė operaciją garsiai, visame civilizuo- tame sviete pagarsėjusiai francūzei aktorei Sarah Bernhardt. Be operacijos ji nebūtų galėjusi ilgiau gyventi.

GAUDO BEVIELINIO TELEGRAFO APARATUS.

New York. Čionykštė policija gauda pas privatiską žmones bevielinio telegrafo ir telefono aparatus. Paėmė 1,040 bevielinio telefono aparatų vien New Yorke.

ISMETĖ VOKIETI PROFESORIŲ.

Toledo, O. Čionykštė dailės ir mokslų akademija ismetė iš tarpo įstaigos tvarkytojų profesorių Scott Nearingą, vokiečių už jo vokiškas simpatijas ir karės su Vokietija peikimą.

BEPROČIO DARBAS.

Yonkers, N. Y. Dėl karės įpuolęs į beprotystę, kongregacionalistų pastorius Robert F. Berry nušovė savo pačią ir nušovė, pasovė švogeri ir pats nusišovė. Mat moteris buvo vokiečių pri-

VAKARŲ FRONTASAS.

Šisai žemlapis aiškiai parodo tą dalį vakarinio fronto Prancūzijoje, kur dabar anglai su prancūzais muša ir stumia atgal vokiečius. Didžiausi mušai ei na aplink Arras, St. Quentin ir į šiaurius nuo Reims.

tarėjos, o pastorius buvo jų priešininkas. Vaidai tie dėl simpatijų ir pagimdė beprotystę.

ATIDAVĖ SAVO VĖLIAVĄ.

Beatrice, Nebr. Čionykštė kariška vokiečių landveristų draugija pasiuntė prezidentui Wilsonui savo vokišką vėliavą su prašymu priimti ją, kaip išikimimo ženklą.

KARIUMENĖS MOBILIZACIJA.

Pastatymui Suvienujų Valstijų kariuomenės ant kariško padėjimo, karės ministerija pareikalavo: nuo Illinois valstijos 11,276 vyrų, Pennsylvania 15,330, Indiana 5,400, Georgia 5,218, New York 18,226, Missouri 6,586. Balandžio 17 d. daugiausiai užsirašė, nes 236, Illinois valstijoje; Pennsylvania 225. Bet niekas neatsisakė valstijose: Delaware, New Hampshire ir New Meksiko.

AMERIKOS PRIEŠŲ PILIEČIUS VARO.

Varo laukan piliečius Amerikos priešų kraštų. Jie negali gyventi arčiau kaip pusę mylios nuo forto, kariuomenės stovyklų, orlaivių stoties, laivų dirbtuvių arba nuo amunicijos dirbtuvių ir kitokių panašių vietų. Arti jų gyvenanti turi visam karės laikui išsinešdinti. Amerikai priešingi kraštai yra: Vokietija, Austrija, Bulgarija ir Turkija.

EXPLOZIJA.

Troy, N. Y. Laikė gaisro eksplozivą amonijos rezervuaras. Eksplozija ant vietos užmušė 3 gyventojus, o 8 sunkiai sužeidė. Salt Lake, Utah. Kasyklose Nevada Copper Co. vietoj, vadinamo Copper Flat atsitiko smarki eksplozija, kuri sunkiai sužeidė 7 darbininkus.

Indianapolis, Ind. Laikė gaisro Colfax trietoj, gimusio nuo filmos eksplozijos, užmušta 6 žmonės, o 20 sunkiai sužeista.

INDIJONAI PRIE LAUKŲ DARBŲ.

Oklahoma valstijoje gyvenančius indijonus paėmė prie laukų darbų. Prie laukų darbų bus pašaukti 30,000 indijonų iš penkių civilizuočių indijonų giminių: Chactaw, Chickasaw, Cherokee, Seminole ir Creek. Šių indijonų žemė užima visą rytinę dalį Oklahoma valstijos.

APSIVĖDIMAI NEPALIUOSUOJA NUO KARIUMENĖS.

Washington, D. C. Karės departamentas paaiškino, kad apsi- vedimas kariuomenės amžiumi esančių vyrų po apšaukimui karės su Vokietija nepaliuosuoja jų apsi- vedusių vyrų nuo tarnavimo kariuomenėje, jie turės kariuomenę tarnauti taip pat, kaip ir nevedę. Tokiu būdu apsivedę tik naštą apturėjo, o ji jiems naudos nesuteikia.

ISMETĖ KAIZERI IR JO BROLI.

New York. Čionykštis Yacht Club (irkluočių klubas) ismetė iš tarpo savo sąnarių Vokietijos ciesiorį Wilhelmą ir jo brolį Henrichą. Abudu buvo minėto klubo garbės sąnariais. Iš klubo išmeta, apat jų, dar 300 sąnarių ir 50 kuopų.

KOMISIJA RUSIJON.

Washington, D. C. Prezidentas rengiasi greitai laiku pasiųsti Rusijon specialę komisiją su tuomtarpine jos valdžia pasitarti, kokių būdu Amerika gali karę Rusijai geriausiai padėti.

3,000 VOKIEČIŲ PO PRIEŽIURA.

Washington, D. C. Teisų departamentas pagarsino, kad Suvienujose Valstijose po priežiurą yra jau 3,000 vokiečių ir jų pri- tarėjų.

MIRĖ NEW ORLEANO VYSKUPAS.

New Orleans, La. Pasimirė čia diecezijos vyskupas, archi- vyskupas James Hubert Blenk, išgyvenęs 62 metus. Gimęs jais Bavarijoje, taigi buvo vokiecis.

PALEIDŽIA.

Suvienujų Valstijų valdžia ant pažadėjimo, kad nieko prieš Ame- rikai nedarys, paleidžia su užim- tais vokiškais laivais paimtas vo- kietes moteris ir vaikus.

RENGIASI KARĖN 2 METAMS.

Washington, D. C. Tuli arti prezidento stovinti kongresma- nai sužinojo, kad prezidentas rengiasi karėn 2 metams. Per tą laiką tikisi suorganizuoti kariuomenę iš 2 milijonų kareivių. Bet jį du metu taktininkai gali karę laimėti, arba ją pralaimėti be Amerikos pagalbos. Dabar, kuomet per vienus metus žuva milijonai žmonių, karių ilgai vesti negalima, jos apart žmonių, suėda ir daug tautų turtų.

TALKININKAI GALĖS KAREIVIUS RINKTI.

Washington, D. C. Senatas priėmė sumanyją, kuris leidžia taktininkų valdžioms imti savo kariuomenę Amerikoje gyvenan- čius savo piliečius.

INDIJONŲ KALBOJ LAIKRAŠTIS.

Poplar, Mont. Gus Hedrich įsteigė čia mėnesinį laikraštį Sioux indijonų kalboje.

KONFISKUOJA GINKLUS.

Milwaukee, Wis. Čionykštė policija darė kratas tų vokiečių namuose. Konfiskavo 1,500 karabinų ir dikčiai revolverių. Su- imta dikčiai neįtikimū vokiečių.

PRASTAS UZDERĖJIMAS.

Topeka, Kans. Kansas valsti- joje pusę kviečių išnaikino žiemos šalčiai. Ir kitose valstijose kvie- čiai išrodo blogai.

IS DARBO LAUKO.

Lincoln, Nebr. Sustreikavo čia gatvinių karų korduktoriai; prie jų prisidėjo ir dalis karų linijų darbininkų. Jie reikalauja algų pakėlimo.

New York. Minkštų anglių kasyklų savininkai valstijose Illi- nois, Ohio, Indiana ir Pennsyl- vania sutiko pakelti darbininkų algas iki 20%.

IS VISUO.

Popiežius gavo žinią apie rengiamą Vengrijos revoliuciją. Vengrijos sostinė Peszte ir ki- bėnčius pavijo raiteliai. Už- gimė mušis, kuriame sužeista 38 pabėgėliai. Dabar prie Hollan- dijos rubežių pastatyta vokiečių raitelių sargyba.

Argentinos sostinė Buenos Aires buvo smarkus susimušimai tarp taikos, arba vokiečių šali- ninkų ir taktininkų šalininkų.

Atkakę iš Meksikos amerikoi- nai užtikrina, kad ten rengiama nauja revoliucija prieš Carranza. Žymesni meksikonai reikalauja, kad valdžią jį savo rankas, vietoj Carranzas, paimtų generolas Obregon ir buk tai remia vokiečiai.

Brazilijoje, mieste Porto Ale- gre buvo smarkios demonstraci- jos prieš vokiečius. Išnaikino 270 vokiečių namų, prie namų sienų prikabino Vokietijos cie- sioriaus paveikslus, suplėšė vo- kiškas vėliavas. Miestas Porto Alegre turi 130,000 gyventojų.

Chicago, Ill. Armouro sker- dyklų kompanija, kadangi laikė karės vyrams reiks eiti karės frontan, pasirengusi vyrų darbus skerdyklose pavesti moterims. Bet po karės vyrams bus ne- lengva moterų iškovotus darbus atgal atgauti, nes ir kompanija turės progą persitinkinti, kad moteris dirba neblogiau už vy- rus.

Iš salos Korfu praneša, buk ten gyvenanti serbai kenčia ba- dą, o paslėpusius kiek maisto austrai net nužudo. Bet sala Korfu yra ne austrų, tik fran- cuzų rankose.

Ispanijos karalius, peržiūrė- damas kariuomenę, pasakė, jog Ispanija trokšta užlaikyti neutra- liškumą, bet turi būti karėn pri- siengusi. Matyt jis bijosi, kad ir Ispanija be jos noro nebūtų karėn įtraukta.

Airijų organizacija Sinn Fein surengusi neseniai sukilimą Airi- joje sušaukė tautiškią konvenciją. Pasiūsta užkvietimai 257 Airijos įstaigoms, 200 vienok atsisakė konvencijoj dalyvauti ir atsiųsė delegatus. Konvencijoj dalyva- vo daugelis katalikų kunigų, bet nebuvo visai žymesnių airių.

Italijoje išduota padavadiji- mas, kad privatiškai laisškai nebu- tų ilgi; jie turi pasibaigti ant vieno lapo popieriaus. Įsimyleju- siems bus blogai, nes ilgų laišku rašyti negalės.

Pasitraukė nuo vietos Ispa- nijoj Romanones ministerija; ki- tą ministeriją sutvėrė Marquis Manuet Garcia Prieto.

Iš Šveicarijos per Vokietiją Rusijon keliauja antroji partija rusiškų revoliucionierių. Su ši- ta partija ir žymesnių revoliuci- jonierių namon keliauja senas kunigaistis Krapotkin ir žydas Nathanson. Krapotkin yra žino- mas vokiečių priešin, o Nathanson yra pacifistas (taikos šali- ninkas), kaip visi žyda, kur jiems patiems reikia prie kovos prisidėti.

Pasimirė geografijos profe- sorius Lembergo (Lvovo) uni- versiteto, Antanas Rehman. Jo vietą universitete užėmė Eugenius Romer.

Ant pussalio Krimo, Alup- koj, pasimirė vyriausioji galva katalikų bažnyčios Rusijoj, archi- vyskupas Dr. Vincas Kluczynski, išgyvenęs 70 metų. Pirmą buvo jis profesorius Vilniaus dvasios seminarijos.

Lenkijoj atsibuvo rinkimai miestų tarybų narių. Mieste Za- wiera, ant 20 narių, išrinko 7 žydas. Ravoje išrinko 6 žydas, o tik 3 krikščionis, Bialoj 5 žy- dus ir tik 1 krikščionį. Ostro- ve, Radoniaus gubernijoje, val- dzia paskyrė 28 krikščionis ir 4 žydas. Be valdžios įsikūlimo di- desnėj dalyje miestų tarybose bu- tų veik visi žydai ir miestų val- dzios būtų žydiškos.

Anglijos valdžia nutarė imti kariuomenę kiekvieną daktarą, nors ir ne baigusį mokslą, kad tik šiek-tiek išmanantį apie dak- tarystę.

Iš Londono pranešama, buk 500 vokiečių kareivių iš Belgijos mėgino Hollandijon pabėgti, bet bėgančius pavijo raiteliai. Už- gimė mušis, kuriame sužeista 38 pabėgėliai. Dabar prie Hollan- dijos rubežių pastatyta vokiečių raitelių sargyba.

Suvienujų Valstijų valdžia paaiškino Hollandijos ambasado- riui Washington, kad tik reika- lo pirversta uždraus gabenimą iš Amerikos Hollandijon metalų ir maisto.

LIETUVA IR KARĖ.

DAKARO KAZIO VELBUTO ATMINIMUI.

Dar viena auka!.. Lietuva ne- beteko savo sunaus daktaro Kazio Velbuto! o jis jį taip mylėjo: ne- užmiršdamas jos nei kulkoms žvėmbiant, nei armotoms kaukiant jis siunčia savo nukentėjusios tė- vynės fondui 13 rub. aukų iš sa- vo mėnesinės algos.

Savo laisvę iš sausio 12 dienos vėlonis prašo atsiųsti naujai iš- leistų kalendorių, knygy, nes, ra- šo, "nieko nežinau, kas dedasi lietuvių kolonijojė." Ir prijaus- damas netikėtąją savo mirtį, drau- gas Kazys skundžiasi karės bai- senybėmis ir, pagaliau, rašo: "di- dziausiu noru išvaizuočiau iš čia, kelčiau kur nors nuo fronto, nes jau atsibodo per 30 mėnesių, bet, deja, vilties nėra, nes neturiu pro- tekcijos, o be jos sunku." Dar to paties mėnesio 26 dienoje seka- tame pat laiškelyje prierasas to- paties ordinatoriaus, kur daktaras Kazys tarnavo, rusų kalba: "Ger- biamasis! Kazys Velbutas užmu- štas priešrinko šovinio sausio 26-tą dieną, 1-je valandoje dien., kada jis dežuravo." Žinutė trum- pa, bet musy labai nedidelei vi- suomenei labai liudna!

Daktaras Kazys Velbutas bai- gė Šiaulių gimnaziją, toliau moks- lų ejo Dorpatu universitete. Tai buvo labai labai meilios ir geros širdies draugas, už ką visi jį la- bai mylėjo ir gerbė. Gimsi šlech- tos (Sėduvos) apylinkėje vienok jis nesijautė lenku, bet uoliai mo- kėsi lietuvių kalbos; ne sykį atei- davo pas mane įsai su įvairių

surašytų žodžių pluoštu klausis, ką jie reiškia. Dorpate buvo Lie- tuvių Dorpatu Studentų Draugi- jos nariu, o kiek laiko net jos pirmininku.

Niekuomet nebudamas didelio sverkatos, vėlonis 1914 metų pava- sarį ir labai apsirgo; buvo jis priverstas net namo važiuoti kiek atsisaityti po "gardžinių studentų pietų." Iš tenai jį ir pašaukė į karą, kur kaip pats pasisakė, ir pražiūgiavo daugiau, kaip 30 mė- nesių.

Drauge, tebunie Tau lengva svetima Rumunijos žemėlė!

NARVA

Skandalai dėl lietuvių pamaldų. Narvos parapijoje bus dabar apie 20 katalikų. Pusę jų bus treni- nių pabėgėlių. Pamokslai ir gie- dojimai bažnyčioje visados buda- vo tikrai lenkų kalba, nors nie- kuomet čia netrukdavo ir kitų tan- tųjų katalikų, butent: lietuvių, lat- vių ir vokiečių. Vokiečių karės metu visai sumažėjo, bet užtat lietuvių dešimteriopai padaugėjo. Dėlto dabartinis klebonas kun. A. Senkevičius rado reikalingu leisti taip pat lietuviams melsties ba- žnyčioje sava kalba. Rodos da- lykas aiškus: tegu kiekvienas gar- bina Dievą sava kalba. Bet tai nepatiko kai kuriems Narvoje gy- venantiems sulenkėjusiems lietu- viams, kurie dabar save vadina lenkais. Sužinoję apie lietuvių pamaldas, jie iš anksto grasė ne- leisia "paguon kalbos" j bažnyčia. Ir tikrai, kada kun. klebonas pir- mą kartą po rarotų surdėjojo "Sventas Dieve" lietuviškai, baž- nyčioje pasidarė trūkimas. Ke- lios moteriškės (kaip paskui pa- sirodė, tai buvo pabėgėlis iš Vil- niaus), pradėjo lakstyti po bažny- čią ir balsiai keikti kunigą ir lie- tuvius. Nežiūrint į sumišimą baž- nyčioje, kunigas giedojimo nesu- stabdė. Tada bažnyčios "gynė- jai" apipolė kunigą S. zokristi- joje, kaip jis drįstas įvesti bažny- čioje "žmuidžiakų" kalbą, kad čia esą tikrai vieni lenkai, kad jie skų- sią vyskupui ir t. t. Kun. Senke- vičius trumpai išdėstė, kodėl jis įvedė lietuvių pamaldas ir taip pat paaiškino, kad lenkai pertat- nieko nenustoję, nes jų giedojim- mai ir kitos pamaldos palieka kaip- būvę tos pačios ir tuo pačiu laiku, o lietuviams jis užleidžia lenkų neužimtas valandas. Vienok trūkumadariai tuo paaiškinimu ne- pasitenkino ir išėjo žadėdami skų- sties vyskupui. Ar tai ne naujas išrodymas, kas kelia riaušies musų bažnyčioje!

Panašus atsitikimas pirmą Ka- lėdų dieną buvo taip pat Vėlmare, kur nėra nei bažnyčios, nei kuni- go, o tiktai kun. Stukelis atva- ziuoja laikyti treninėjams pamal- dy. Lenkai giedoję nuo 8 val. lig pusiau 10 ryto, paskui kun. Stukelis pasakė trumpą pamokslė- lį, trįjomis kalbomis ir paaiškino, kad tą dieną yra laikomos trejos šv. Mišios, tai tegu lietuviai gie- da per antrąsias, o latviai per trečiąsias. Rodos, puikiausia tvarka, visi turėtų būti patinkin- ti. Bet ne, ir čia lenkai pasirodė lenkais. Lietuviams pasisekė su- giedoti tiktai vieną trumpą Kalė- dų giesmėlę, o latviams lenkai vi- sai neleido nė pradėti giedoti. Nors kun. Stukelis lenkų giesmi- ninkų pasielgimą paskui aštriais žodžiais papėikė, tačiau jie savo padarė. Ir čia trūkumadariais pa- sirodė Vilniaus "lenkai"—gelzke- lio sargo žmona su savo vyru.

Es.

TOMSKAS.

Rusų paskaita apie lietuvius. Prieš Kalėdas (gruodžio 18 d.) rusų paskaitų taisykimo draugija sutaisė čia teatro salėje prie "Ne- mokamosios Bibliotekos" paskai- tą apie lietuvius. Skaitė gimna- zijos istorijos mokytoja A. N. Po- liakova.

Ji padalijo savo paskaitą į 4 da- lis. 1-je dalis kalbėjo apie lie- tuvių istorijos tarpą nuo valdžios iki Liublino unijos (1769 m.). Pasakojo ne smulkiausiai, bet ai- škiai.

11-ji dalis—tarpas nuo Liublino unijos iki 1864 m. t. y. lietuvių spaudos iki užimimo. Čia paro- dė, kokių žalingų vaisyų atnešė Lietuvai susivienijimas su len- kais ir kiek gera suteikė jiems lie- tuvių valstybė; parodė, kaip len-

AMERIKOS ŠVEČIAI.

Amerikon atvyko specialiosios delegacijos nuo Francuzijos ir Anglijos pasitarti su Amerika karės reikaluose. Paveikslėlis parodo francuzų delegacijos pirmąjį Vivianą ir garsų francuzų generolą Joffrę.

kams pasisekė sulenkinti mūsų bajorai ir, apskritai, augtesnysai luomas ir kaip pagaliau Lenkai netekdami nepriklausomybės pradėjo ir Lietuvius valdyti.

2-oji dalis—tarpas nuo 1864 m. iki 1904 m. Čia skaitytoja parodė, koks didelis smugis ištiko tautą, kad ji nebeteko savos spaudos Didžiojoje Lietuvoje; parodė, kaip tautai atsitiko, kiek jis žalos padarė lietuvius kultūrai. Toliau gana plačiai nupasakojo, koks lietuvius budas, kad jie vaivangi, kad jų kalba sena ir turtinga, kad lietuviai griežtai skiriasi nuo lenkų, kad jie nori lietuvius sulenkinti.

Paskutinėje IV-je dalyje—nuo 1904 m. iki dabartinio meto—paaiškino, dėl ko vyriausybė sugrąžinusi lietuvius raštą, kokių gerų vaisių buvo iš to ir pačiai valstybei ir lietuviams, kokiais dideliais šuoliais pradėjo eiti pirmyn Lietuvos kultura (buvo paminėta įvairios draugijos, veikė, laikraščiai ir t. t.).

Bet štai iškyla šis nelemtas pasaulio karas, ir tai, tik pražydusį šalį, apžioja savo baisiaisais nashais (toliau trumpai apipasačioja mūsų tremtinių ir pasilikusiųjų po vokiečių lietuvius vergus). Ko gi trošta ta daug iškentėjusi Lietuvos tauta?—Nepriklausomybės ar autonomijos (plačia šio žodžio prasme), kurią turi duoti didžiosios valstybės už tautos aukas, padėtas šiamе baisyjame, kare, baigia skaitytoja savo paskaitą.

Paskaita buvo labai lanki lietuviams ir pavyko gana puikiai. Savo gera iškalba gerb. A. N. Poliakova mokėjo užinteresuoti klausytojus ir vaizdžiai nupiešti svarbiausius Lietuvos gyvenimo atsitikimus. Didelė salė buvo pilna priėjus žmonių. Paskaitos laiku dalyje publikai pasijurėti lietuviškų atvirukų.

Vyriausias paskaitos tikslas—supažindinti Tomso rusų visuomenę su lietuviais tauta, apie kurią ypač žemieji sluogsniai labai maža tesupranta, ir parodyti skirtumas tarp lietuvius ir lenkų, kad lietuvius nebelaikytų, nebemaistų pervien su lenkais.

Panašų paskaitų reikėtų taisyti ir kitur, ypač didesniuose Rusijos miestuose, kur daugiau yra inteligentų lietuvius. Jie galėtų lengvai suorganizuoti, surasti skaitytoją ir t. Nesuradę tokio žmogaus taro rusų, galėtų net ir patys paskaityti. Juk kiek kalbama per laikraščius, kad reikia kelti lietuvių vardas svetintaučių akys, kad reikia rašyti apie lietuvius ir rusų laikraščiuose, kad reikia parodyti ir rusų visuomenei dabartinis vargingas Lietuvos ir jos tremtinių padėjimas, kad jie rašytų geresnės užuojautos tarp svetimųjų; kiek kalbama, kad dabar šio sunkiojo metu ypač geras progos skelbti pasauliui, kad mes dar gyvi besame, kad dar norime gyventi, kad turime savų siekinių, savų troškinių ir idealų.

Pas mus tiek praklinių minčių, tiek gražių sumanymų, tiek iškeltų svarbių laisvųjų mūšinių vėjų. Reikia išleisti visos pajėgos ir dėti visiems bendrai plytelę po plytelę savo darbo busimajam

Lietuvos rumui, pastumėjus į šalį siaurus savo ištikimimus.

Rogupietis.

LIETUVIAI VIATKOJE.

Kur tu lietuvius karės metu nerasi? Vaziuok per plačiąją Rusiją, pažvelgk į jos miestus, miestelius, kaimus arba net girias—išvisi bevargstančius be tėvynės karės tremtinius. Nukeliauk į tolimą Sibirą ir ten ne tik miestuose, bet ir kaimuose, net tamsiuose amžiais augusiuose miškuose tarp mešų rasi vargstančių, slandžių ir trokštančių sulaukti savo vargų galą lietuvius.

Tu tai vargų dalis, iš tėvieskės karės ištremta, atsidurę plačioje, kaip pusė Europos Vakarų, Viatkos gubernijoje. Vieni pakliuvo stačiai Viatkos miestai, kiti gi, ir jų bus dauguma, išskaidyti liko po mažesnius miestelius, net po kaimus, tarp svetintaučių. Daugumai nemokant rusiškai susikalbėti, vien vargas ir ašaros, tarp nepirastų žmonių. Taip jiems beskustant, 1916 metų pradžioje Viatkon atvyko Lietuvos Draugijos nukentėjusiems del karės šelpitį įgalotiniui kun. M. Raštutis ir pradėjo važinėti po plačiąją guberniją, lankyti išblaskytus lietuvius, pasitelkę sau į pagalbą kleriką Sitavičių, ir rinkti juos į vieną vietą, koncentruoti Viatkos mieste (šiokam-tokiam) vietiniam komitetui sudaryti, kurio padedamas Centro Komitetas galėtų tuos nelaimingus nukentėjusius šelpiti.

Nežiurint visų kliūčių, darbas pasisekė. Didiesiems varge esantiems lietuvius iš gubernijos sutraukė Viatkon. Iš vietinių lietuvius, o jų labai nedaug Viatkoje, ir iš pačių palėgėlių, labiau apsiestų, sudarė Komitetą, ir balandžio 20 d. atidarė Skyrių Viatkoje. Įsteigė prieglauda vargo apsunktinių tėvų vaikams ir našlaičiams 50-čiai vaikų ir mokyklą, kurioje mokosi prieglaudos ir ateinančių vaikų apie 50. Sunki buvo pradžia, bet gerb. įgalotinio išstvermė ir prityrimas ir labiau susipratusių tremtinių pagalba visas kliūtis sulaužė.

Šiamatomis skaitoma čia 328 lietuviai, kurie yra Komiteto žinioje. Daug Vilniaus, Suvalkų ir dalis Kauno gubernijos. Daugiausiai dvarų darbininkai, iš vokiečių namų su savo manta—vaikais išspręję ir gausu. Yra nedaug ir buvusių dirbtuvių darbininkų, o buvusių ūkininkų labai mažai. Per tat susipratusių skaičius mažas ir ką nors neveikti, bei viešai pasirodyti beveik negalima.

Nes kiekvieno rūpesnis kuodi-džiausias, kaip užsidirbus sau kasdienės duonos, kaip gaus darbo. Darbo Viatkoje, jei ir ne visi, bet banda. Kai-kurie uždirba neblogai—po 3 rubl. dienoje, o kitas visą savaitę gauna vaikštinėti, kol aptinka tinkamą darbą. Tas sunkiau, kad žiema Viatkoje esti gana šalta. Antai nuo š. m. sausio 11 d. iki sausio 29-tai mėnuo buvo šalta ir priėjo iki 38%. O

pagėgėlių rubai žinomi—plyskiai ir tie patys sudėvėti. Lietuviai Viatkoje įsigijo vardą gerų, mirtųjų, sumanių darbininkų, ypač dirbančių prie geležkelio stoties prekių

krovėjai. Taip antai reikėjo kartą nukelti lokomobilis nuo reikių. Pakvietė vietinius darbininkus. Šitie pasakė, kad tai labai sunku, reikią daug darbininkų ir laiko ir be 300 rub. neapsiėmė. Tada pakvietė lietuvius. Tasai galvą pakrapštė, nesuskaitydamas, kiek patinai, bet įsidrąšinęs paprašė 80 rub. Darbdavys tuoj sutiko. Bet koks jo buvo nustebimas, pamatius, kad šitas lietuvis nukelti tokiam sunkiam lokomobilui teima tik 6 vyrus, manė mažų mažiausia reiks 20. Dar labiau nustebė ir pradžiugo, pamatęs po poros valandų lokomobilį pastatytą savo vietoje. Lietuviai, mat, dirba ir galva, tuo tarpu vietiniai darbininkai tik rankomis. Darbdaviai giria lietuvius, kad esą geri darbininkai, bet peikia, kad vis be galo reikalauja padidinti mokesnį. Pirmą vadino juos vokiečiais, bet protestavus, bent viršininkai jau nebevažina kitaip, kaip lietuviais.

Kadangi (mažumą išėmus) Viatkon susikraustė veik visi neturtigij lietuviai, daugelis yra reikalingų pašalpos (paėjų), o administracija tuo tarpu vis tebekliudo, nenori duoti vyriausybės pašalpų, nenori pranažinti skyriaus veikimo. Per tat kol kas klebsi labai Komiteto padėjimas. Gerai dar, kad nieko nepaisydamas Centro Komitetas šelpia pinigais. Kitaip reiktų ir bado pamatyti.

Ar visi patenkinti Viatkon atvykę. Atsakysiu—ne, ne visi. Yra tokių, kuriems, kaip tiems žydams, gaila Aigipto svogūnų, kuriems, pasak patarėlių, "ir saulės duktė neįtikis". Neįtikio jiems ir Viatkos Skyriaus įsteigėjas. Vieni jų, mat, kaimuose, kur ten toli braga varė ir lengvai pelnėsi, kiti iš svetimų komitetų gaudavo "paėjų" ir t. t. Čia viską sutvarkius, ir "paėjus" dalijo Centro Komiteto nustatyta tvarka; pertat kai-kurie nebeteko "paėjų", taigi ir liko nepatenkinti.

Atiduodami vaikus į prieglauda, kai-kas atsiėmė rubus, o laiko vaikams pusuogius, nuplysusiais mairškiniais. Kiti gi, kurie ilgėję savųjų, ilgėjęs bažnyčių, su džiaugsmu kviečiami—vaziavo Viatkon. Ir atvykę, džiaugiasi atidavę vaikus prieglaudai ir mokyklon, kur juos laiko, taiso ir mokiama. Užtat ir dėkingi Draugijos įgalotiniui kun. Raštutui, kurs tą viską pastatė ant kojų, vargo, tvarkė, nesigailėdamas sveikatos ir tiki galutinai sutvarkęs paliko Skyrių savo įėjomis ir plėtoties.

Pracėdėvis.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS NEW BRITAIN, CONN.

Nelaimės. Bal. 13 d. Landers, Frazy and Clark Mfg. dirbtuvėje tapo sužeistas Boleslovas Juskevičius. Jis ir du kiti vyrai nuo ketvirtio augsto leido žemyn darbą. Beleidžiant truko kelyklos lynai ir kelykla su darbu ir trimi vyrais nuo ketvirtio augsto nukrito žemyn; du darbininkai liko tik pritrenkti, bet nesužeisti. B. Juskevičius gi suauzė keturis šonkaulius ir jis guli ligoninėje; yra abejojama, ar jis išliks gyvas.

Balandžio 14 d. automobilis suvažinėjo lietuviu Kazlauskio su metų vaikų Albiną. Vaikas ėmė žinėjoti ratukais po Stanley gatvės ties ta vietą, kur geležinkelio į perlierta ir jam besibižūzinėjant William Hames užvažiojo ant jo su automobiliu. Automobilis pervazavo vaiką ant einančio per geležinkelį šalvygio, kur automobilis važiuoti nėra leista.

Hames pervažiavęs vaiką, įsivedė jį automobiliumi ir buvo bevežęs jį ligoninėm, bet vaikas bevežant pasimirė.

Hames tapo suareštuotas ir gal bus teisiamas už žmogžudystę.

L. Savickas.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

Dėlei vietinių sriovių prietikių. Nuo Liet. Dienos lapkr. 1 d. pas mus prasidėjo tam tikri nesusipratimai tarpe sriovių, kurie liečia ir plačiąją visuomenę. Nors laik-

raščiuose buvo padarėjama žinutės iš šios vietos, lietuvių judėjimo, bet jų padarėtojų visuo-met buvo stengiamasi nutylėti tai, kas nesmagu ir parodyti tai, kas girtina. Korespondentų tikslas buvo aiškus; jie tikėjosi, kad nesusipratimai išsivys ir vienybė užims jų vietą. Bet jų vilys yra tuščios; kuo tolyn, nesusipratimai pas mus eina didyn ir tyliėjimas apie juos nieko gero neduos. Geriaus bus parodyti, kur jie randas, kad suradus jų priežastį galima būtų jie prasalinti. Situ tikslu aš pasiėmiau padaryti peržvalgą viso vietinio judėjimo, liečiančio aukų rinkimą n. n. k. nuo Liet. Dienos iki dabar.

Kaip tik laikraščiuose pasirodė sumanymas Lietuvius Dieną surengti, TMD. 58 kp. savo eisini-kime laikytame rugp. 13 d. išrinko tam tikrą komitetą tam reikalui. Kitos draugijos ar kuopos tuojau laiku apie tą sumanymą nei sapnuote nespavo. Ir pats TMD. kuopos išrinktas komitetas mažą galėjo ką nuveikti vis rugpjūčio mėnesį, nes ir laikraščiai nedaug dar rašė apie tai; dar negana aiškus buvo rengimo planas.

Sekančiame susirinkime rugp. 10 d. TMD. kuopa priirinko daugiau komiteto narių ir jį pilnai įgaliojo šaukti kitas draugijas ir kuopas prie bendro darbo.

Tą pačią dieną turėjo susirinkimą ir A. L. T. Sandaros kuopa, kuri išrinko savo delegatus busimom draugijų konferencijon, ir Liet. Vyčių kuopa tuo patim tikslu. Dabar liko vienas dalykas: visoms trims kuopoms sueiti į kruvą ir veikti iš vieno. Bet čia atsirado pasipriešinimas iš Vyčių pusės. Vyčių kuopos V. Stasavičius pasakė kitų kuopų delegatams, kad kitų draugijų nei delegatai, nei veikėjai nieko nereikiška. Tasyk TMD. delegatai mėgino kreiptis į kitas draugijas, bet L. S. F. Skyriaus sumanė užkirsti jiems kelią, patraukiant draugijas savo pusėn. Taigi L. S. F. Skyriaus raštininkas, šekdamas pagal "Naujienų" ir p. Grigaičio nuotiz", suaukė apie trylikos draugijų pirmininkus ir pradėjo su jais tartis, kur siuntus pinigų surinkti Lietuvos Dienoje. Bet gerų tėvyniųjų priparodinėjamai jau buvo plačiai paskleisti ir LSF. Skyriaus savo sumanymo neatsiėkė; jam suaukti pirmininkai nepritarė.

Draugijų pirmininkai, negalėdami susitaikyti, įgaliojo p. A. J. Bernotą suaukti visuotiną susirinkimą.

Susirinkimas buvo suauktas, bet jame įvyko besivaržymas del pirmystės tarp socialistų ir Vyčių; ir vieni ir kiti visuomenės reikalą užsispyrė savo vadžiomis vesti, visai neatsižūrėdami į tai, ar tas nepakenks aukų plaukimui. Antgalo kun. J. Gervickis pamatęs, kad to besivaržymo gali būti blogos pasekmės, pratarė kelias žodžias ir publiką ir pasakė, kad visuotiname susirinkime negalima nieko svarbaus nutarti ir kad tam reikia suaukti visų draugijų delegatų konferenciją.

Su šituo buvo sutikta, kun. Gervickis iš sakyklos suaukė visų draugijų susirinkimus delegatams rinkti. Vyčių didvyris, pamatęs, kad čia jam yra dar proga patraukti kitas draugijas savo pusėn, bėginėjo po grįčias ir įkalbinėjo nesusipratusiems delegatams nesidėti su socialistais ir laisvamaniais. Tai buvo tas pats žmogus, p. V. Stasavičius, kuris visokias nesusomones prasimano ant Centr. Kom. ir jo vietinio Skyriaus L. D. pirmininko p. A. J. Bernoto.

Jo peoninis seke, nerutųjų vienybė ardė ir socialistai, ypatinai L. S. F. Skyriaus raštininkas p. K. Jakimavičius.

Pirma delegatų konferencijos dviety draugijų—Liet. Sunų Draugijos ir Sim. Daukanto Dr-jos pirmininkai išėmė miesto leidimą aukas rinkti Liet. Selp. Fondo vardu, be jokio sutikimo kitų draugijų. Bet po draugijų konferencijos įvyko permainingas. Valdvyb pateko ne fanatikai, bet veiklus žmonės ir jie pradėjo visas klaidas taisyti. Jie dirbo tol, kol privertė visus dirbti išvieno ir panaikino pirmiau išimtą leidimą. Tai buvo darbas tikrų tėvyniųjų, tautininkų. O dabar p. V. Stasavičius, V. Pranaitis, T. J. Butkus,

čms. pasigelbėdamas davatkomis ir "Darbininku", skleidžia visokias nesąmones ant jų.

Tai nešvarus darbas.

M. K. Š.

IS NEW YORK, N. Y.

Dr. J. Šliupo išleistuvės. — Bal. 16 d. Park Ave. Hotelyj įvyko išleistuvės Dro Jono Šliupo, kuris išvaziavo Europon. Svečių susirinko apie 100 žmonių. Iš žymesniųjų buvo šitie: Dr. Bacevičius, Dr. Valiukas, dalininkas ir katalikų organo administratorius Strumskis, kompozitorius St. Šimkus, buvusių SLA. pirmininkas Fr. Živatkauškas, technologijos studentas Columbijos universiteto Purvis, "Ateities" redaktorius Al. Rinka, ir daugelis kitų. Svečių priėmė Am. Liet. Centr. Kom. sekretorius M. Salčius, vakarėlį vedė "Tėvynės" redaktorius Račkauskas.

Pirmoj programos dalyj trumpai kalbėjo apie svarbą dro Šliupo kelionės į Europą technologijos studentas (vytis) p. Purvis. Be to jis perskaitė atvirą laišką dui Šliupui, iš kurio paaiškėjo, kad New Yorko lietuviai patriotai įteikė daktarui atminties portfelį. Čia dras Šliupas atsistojęs padėkojo ir pranešė, kad New Haveno lietuviai per savo atstovą p. Butkų jam padovanoję aukšgn plunksnų su tokiu parašu: "Senovės lietuvių savo apgyvendams įteikdavo kardą ir liepdavo Lietuvos prietis badyti kardui; mes tau duodame plunksnų, vaziuok į Lietuvą ir užstok lietuvius teises."

Toliau kalbėjo Liet. Centr. Kom. atstovas St. Šimkus, kuris dabar bus Am. Liet. Centr. Komiteto raštinė New Yorke.

Trečias kalbėjo ukrainas tautininkas Lesčinski. Jis papasakojo apie savo tautos siekinius, troškimą savo tautai taiggi savistovybę po kare gauti.

Čia buvo pertrauka prakalbų ir ukrainų dainininkas Zasulak padainavo dvi lietuvių daini ir vieną ukrainų p. Šimkui akompaniuojant jam pianu.

Paskui kalbėjo vienas po kitam svečiai: dr. Bacevičius, daktarienė Šliupienė, Sirvydas, Norkus, Rimka ir k.

Trečioje kalbų pertraukoje dainavo p-lė Aušriutė iš Shenandoah'io dvi daini ir lietuvių himnų savo sumanymo neatsiėkė; jam suaukti pirmininkai nepritarė.

Ant užbaigos pasakė karštas prakalbas St. Šimkus, M. Salčius ir Šliupas. Viskas užbaigė 3 val. ryto. Dras Šliupas išvaziavo Europon bal. 17 d.

Reporteris.

IS ELIZABETH, N. J.

Vietinis dalykų stovis.—Velykų šventę perleidome gražiai: tarpe lietuvius nebuvo nei mūstyinių, nei bylinėjimų. Oras pradeda atšilti ir visiems yra smagias geru pavasario oru pakvėpuoti.

Daugelis buvo nusigandę karės, bet baimė pradeda išnykti. Darbai visur eina gerai ir visi gerai uždirba. Pinigų niekam netrukta ir bizonai gerai eina, ypatinai po namams smuklininkams. Čia reikalinga būtų lietuvių biznierių, nes svetintaučiai iš mūsų žmonių naudojasi.

Taip pat truktas čia ir darbininkų visur; daugiausiai reikalauja merginių ir dirbtuves; uždarbiai nuo \$10 iki \$15 ir savaitę. Jei kas būtų liuosas, tegul atvažiuoja čia, o darbą gaus. Neturintieji adresą tegul išsiperka tikietą į Elizabeth Port, N. J., o čia palei geležkelio stotį yra lietuvių bažnyčia ir lietuvių apgyventa, todėl lengva yra dasiklausti.

Molderis.

IS UNION CITY, CONN.

Kun. Zilinsko prakalbos. — Nesenai kun. Jonas Zilinskas laikė prakalbas mūsų miestelyje. Pirmininėje savo kalboje jis apipa-sakojo Lietuvos lietuvių vargus; antroje kalbėjo apie banką ir apie reikalingumą žmonėms risti ir kruvą ir taupyti pinigus, kad, sugrįžus į Lietuvą, galima būtų pajamti ir savo rankas pramonę.

Po prakalbų keturi vaikinai padėmė po du šėru Vilniaus Bankos. Atėjus aukoms rinkti nukentėjusiems nuo karės, suaukta \$64.51. Ankojo šitie: Po \$1.00: Ant. Kamaitis, Pijus Bernotas, St. Pranaitis, V. Pranaitis, T. J. Butkus,

K. Kanevič, Br. Šiugžda, Ad. Banaitis, J. Tuomelis, J. Deikis, Aug. Levandauskas, Ant. Račis, Vik. Stasionis, Ant. Kleivickas, Juoz. Vaznys, And. Malinauskas, Jon. Klenavičia, Juoz. Doniliauskas, J. Petrauskas, Kaz. Budrevičia, Jok. Tunkunas, F. Stanaitė, Bl. Tubaičiutė, Ag. Andriukaiciūtė, Mag. Aušrienė, Ona Petrauskietė, Matilda Slapiutė, Marė Butkevičienė, Vil. Plikaitis, On. Kaimaitienė, J. Stočkus, Jonas Cizauskas, Aug. Kundrotas, Juoz. Antanaitis, Fel. Vilkas, Jon. Pocius, Vik. Becys, Jurg. Dorauskas, Alek. Preleikas, Mik. Petraitis, Kaz. Vaičiulis, L. Stasionis, Aug. Stočkunas, Vl. Levandauskas, Petr. Mockevičius, Adol. Karalin, Jon. Braškis, Pet. Živanskas, Ag. Petronis. Po \$2.00: Ramonas Mazaliauskas, Jonas Bekeris.

Čia negaliu nutylėti, netaręs pa-peikimo žodžio Sv. Jurgio Draugijos nariams už jų paskaitymą \$5.00 už prakalbų laikymą jų svetainėje. Tas yra negerai tiek paskaityti. Ar jums, draugai, bus gražu, jei mes kreipsimės prie lenkų, ar kitų tautų prašyti svetainės tartis apie savo brolius, seseris, tėvus! Gal jus, draugai, neturite savo giminių; gal jums ir neskauda širdys, girdint kaip mūsų broliai ir seserys badu miršta, bet nesigailėkite mūsų aukų; nesirupinkite ir neverkite, kur mūsų pinigai nueis; leiskite tuo pasirūpinti mums, kurie aukojame. Mus niekas neatkalbės nuo šelpimo savo tėvynės.

Dar mes manome sutverti naują draugiją šelpimui nukentėjusių nuo karės lietuvių.

Jonas Bekeris.

IS CLINTON, IND.

Susirinkimas. Baland. 2 d. čia turėjo savo susirinkimą Zvaigždės Liuosybės Dr-ja. Sitame susirinkime tapo perskaitytas Lietuvos Nepriugulnybės Fondo atsišaukimas. Nariai, išklausę jo vienu balsu visi pritarė Lietuvos Laisvės reikalams. Šitas karštas atjautimas savo tėvynės reikalams pas draugijos narius yra todėl, kad tarp jų nėra mūsų garsiųjų draugų revoliucionierių, kurie mėgsta visur revoliuciją kelti.

Šita draugija yra jaunutė, o nėra nei metų, kaip susitvėrus, o jau padarė auką mūsų nuvargintai tėvynėi Lietuvai, paaukodama \$5.00 jos reikalams.

Būtų gražu, kad ir kitos, senesnės draugijos pasektų Zvaigždės Liuosybės pavyzdį.

J. Skinderis.

IS HARRISON IR E. NEWARK, N. J.

Perleidimas Velykų. Pas lietuvių yra paprasta švesti Velykas kelias dienas, bet jas ne visi vienu-dai švenčia. Vieni išlieka iš darbo, kad pasilėjęs, ar šiaip naudingai laiką praleidus, o kiti kitaip nemoka šventės praleisti, kaip tik smulkėse prie šinkiaus. Šitas švenčių praleidimas brangiai atsieina sveikatai ir kišeniui ir dažnai liudnas pasekmes duoda.

Taip atsitiko su jaunu vaikinu A. Ekelevičiu bal. 10 d. Jis, užsimanęs linksmai laiką praleisti, nuėjo į A. K. "paikių lietuvišką užėigą", kurią paprastai vadiname, smukle, ir ten norėjo pausti. Jis čia rado policistus, kurie neatsisakė su juo gerti drauge; bet kuomet jis jau gerai įsiskausė, policistai išėjo sau palikę jį ir užsavo statytąjį alų neužmokėjo. Smuklininkas pareikalavo iš šito vaikino už visą išgertą jo draugystėje alų. Tam pasirodė, kad iš jo be reikalo reikalaujama, ir atsisakė mokėti. Tasyk smuklininkas geradėjas pradėjo jį glostyti ir beglostydamas prakirto vaikinui galvą. Nepasigandėdamas tuo, jis dar pašaukė duose pačius policistus, su kuriais tas draugė gerė ir liepė jį šaltojon nugabenti.

Vargšas vaikiną, nugabentas, persėdėjo šaltojo naktį ir ant rytojaus turėjo savo pinigais \$20 užsistatyti, kad jį paleistų. Pasiluosavęs, turėjo eiti pas gydytoją, kad jam galvą aptaisyti, o paskui stojus teisme turėjo dar ten \$5.00 užmokėti. Jo teisinimasis ir liudijimas nieko negelbėjo.

Tai ir pasekmės švenčių praleidimo smuklėje. Smuklė visuomet yra didžiausiu vagim kišeniui ir sveikatai. Laikas tą suprasti.

Chas. Bajer.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

Derybos.—Pastaruoju laiku pas mus įėjo į madą derybomis eiti. Andai p. J. Kurantavičius su vienu keleiviečiu susikirto del tulo žmogaus kaltinamo užmušytėje. Laikraštyje pavadinta jis Priest; taigi tarp minėtų žmonių pakilo ginčas, ar tai jo tokia pravardė ar luomas. Jie sudėjo abudu po \$20 ir kiekvienas sakė, kad jo teisybė. Bet pasirodo, kad keleivietis prakišo savo \$20, nes kaltinamasis žmogus nėra kunigu, o tik jo pravardė yra Priest.

Dabar vėl kitos derybos pasirodė, bet jau ne iš \$20, o iš \$100. L. D. K. Skyr. pirmininkas p. A. J. Bernotas pastatęs \$100 pareikalavo iš vargonininko p. V. Stasavičiaus, kad jis taiggi pastatytų \$100 ir pastatęs priparodytų teisingumą savo žodžių, kuriuos jis parašė "Darbininke", arba savo šmeistą atšauktų. P-nas Bernotas jau turi čekį parašęs bankoje, bet ką p. vargonininkas padaris, tai dar nežinia. Dėti šimting, tai vis tiek ką jį atiduoti, nes jis pats žino gerai, kad jis su teisybe apsiėnkė, o šimting atiduoti ne taip lengva—bulvės brangios; kuo šeimyną maitinsi, šimtinėmis švais-tydamas. Antra vertus, savo žodžius atšaukti irgi nemaziasu sunkus dalykas, nes kaipgi paskui ir tie patys parapijonai į jį žiūrės? Įklimpti lengva, bet išieiti—nelabai.

M. K. Silinskas.

Žinios Zinelės.

Boston, Mass.

—Tris šimtai žydų duonkepių išėjo į straiką; reikalauja nuo \$3 iki \$5 į savaitę daugiau. Boston ir Maine geležkelio darbininkai reikalauja 15% daugiau. Apie 2,500 cigarų darbininkų taipgi žada mesti darbą ir reikalaui pakėlimo algų.

Nashua, N. H.

—Lietuvių skaitlius Nashuoju nuo didžiųjų straikų laiko daug sumažėjo. Seniau jų buvo apie 1,500, dabar apie 1,000 žmonių.

N. S. Pittsburgh, Pa.

—Kovo 25 d. tapo suareštuoti 53 žmonės Lietuvos Sunų Klube už pardavinėjimą svaiginančių gėrimų. Pasėdėje iki teismo kalėjim, 51 suareštuotųjų užsimokėjo po \$5.00, o salės gaspadorius \$100. Viso \$355. Gerai būtų auka nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Kulpmont, Pa.

—Balandžio 2 d. antradienį vietos angliakasiai šventė sunkiai išlaimėtos 8 valandų darbo dienos šventę. Kitur tą dieną buvo demonstracijos, prakalbos, čia gi ramu.

Coal Castle, Pa.

—Aitrys Henry Stanton pašovė lietuvių Mikolą Kavaliauską, 40 metų amžiaus. Pašautasis guli Pottsvillės kalėjime, kaltinkinas paimta kalėjiman. Pašovimo priežastis nėra zinoma.

Philadelphia, Pa.

—Philadelphijos cukraus darbininkų straikas pralaimėtas; prie jo sulaužymo daugiausiai prisidėjęs klerikaly agitavimas—taip bent socialistai pasakoja.

Rochester, N. Y.

—Rochesterio lietuvių draugijos rengiasi sutverti Rochesterio lietuvių Draugijų Sąryšį.

Worcester, Mass.

—Summer gatvės kalėjimo perdėtinis skundžiasi, kad jam šiemet trūksta kalinių darbininkų žemei išdirbti įvairiose Worcesterio apskrčio dalyse, kur darovės kaliniams auginama. Ką pirmiaus tam tikslui būdavo 300 kalinių, tai dabar jų yra tik 150.

Dorrisville, Ill.

—Pas mus Dorrisvillej darbai menkai eina; anglij kasyklose darbama vos po 2 ar 3 dienas į savaitę. Jau kuone du metai, kaip čia darbai tokie prasti. Daug lietuvių šeimynų išvažinėjo į kitus miestus, likusių čia vos trečia dalis. Maistas čia taip brangus, kad negalima įpirkti.

J. Jusevičius.

Via laiškaščiui stundiam rankraš-
čiai turi būti pažymėti autoriaus pa-
rašai ir adresai. Pasirašantieji pseu-
donimais turi paduoti, redakcijos ži-
alai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę at-
siunčiamus laiškaščiui trumpinti ir
triušyti.

Netinkamus laiškaščiui rankraščius
Redakcija, pareikalavusi, grąžina auto-
riui atgal jo lėšomis.

Rolika višada rašyti plunksna ir tik
ant vienos popieriaus pusės, paliekant
plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Prūsų lietuviai ir karė. Ap-
skelbus karą Vokietijai, Amerika
turi apsisągauti nuo savo priešu
ne tik išlauko, bet ir namie. Vo-
kietijos pavaldiniai, gyvenantieji
šioje šalyje, yra skaitomi sve-
tintaučiais-priešais ir jų
laisvė yra suvaržyta; jie yra po
smarkia valdžios priežiūra. Visa
eilė tam tikrų įstatymų, kurie var-
žo Vokietijos pavaldinius, jau ap-
skelbta. Jie negali dirbti valdiš-
kose įstaigose, turinčiose susiri-
mą su karė; jie neturi tiesios gy-
venti arti fortų, uostų, amuni-
jos ir ginklų dirbtuvių; jie neturi
tiesios nei vakščioti arti tokių vie-
ty. Apart to, juos visus smar-
kia prižiūri valdžia, ir, reika-
lui esant, galės ir koncentracijos
lagerius išvesti, kaip tas padaryta
Kanadoje. Valdžia turi taip da-
ryti, nes ji turi apsisągauti ne
tik nuo tikrų savo priešu, bet ir
nuo galių savo priešu. O ant
Vokietijos pavaldinių, žinoma,
greičiausiai nūžurėjimas puola.

Tarp Vokietijos pavaldinių yra
čia Amerikoje ir Prūsų lietu-
viai. Jie taipgi prie tokių sve-
tintaučių-priešu priklauso ir
todel juos taip pat viršminėti
įstatymai palies.

Mes, lietuviai, privalome ka-
nors tokio padaryti, kad jiems
šioje bėdoje pagelbėti. Prūsų lie-
tuvų čia yra nedaug, vienok jų
apleisti negalime, nes mes žinome,
kad čia esantieji Prūsų lietuviai
nėra kaizerizmo užtarėjai, kad jie
nėra vokiečiai ir todel Amerikos
valdžia negali su jais lygiai, kaip
su vokiečiais apsieiti. Ir neapsi-
eis, jeigu ji žinos, kad jie yra ne
vokiečiai, bet lietuviai.

Reikėtų, kad kokia nors mūsų
lietuvų organizacija tuomi reika-
lu užsiimtų. Patį Prūsų lietuviai
tuomi užsiimti dabar negali ir
jiems neparanku. Mes turime tai
atlikti ir savo broliams pagelbėti.

"Selective Draft." Kongrese
dabar svarstoma ir, kaip tikima-
si, pereis naujas bilis, kuriuoni
bus įvestas ant karės laiko taip
vadinamas **"Selective
Draft"**, t. y. rinktinas priversti-
nas kareivijavimas. **"Rinktinas"**
reiškia tai, kad ne kiekvienas
jaunas, tuo amžiaus vyras turės
tarnauti, bet tik tokie, kuriuos
"parinks" arba "išrinks". O iš-
rinkti pirmiausiai tokius, kurie
yra neveidm, kurie neturi šeim-
ny maitinti ir t. t. Toki vyrai,
kurie gali būti naudingesni šiai
šaliai, kaip mechanikai ir t. t.,
sulyg **"Selective Draft"**, taip pat
nebus imami.

Sisai įstatymas, kurio įvedimo
reikalauja prezidentas, bus, be
abejones, perversas per kongresą,
nes jį milžiniška didžiama pa-
remia. Jam priešais nedidelis
skaitlis kuogresmanų, kurie ir
pirmiaus, neatsižvelgdami ir nie-
ką, manė, kad Vokietija galina.
Amerikai ant sprando liti, o Dė-
dė Samas už krūmų turi slapsty-
tis.

Ir mums išrodo, kad įvedimas
tokio įstatymo yra ne tik tei-
singas, bet ir reikalingas.

Amerika stojo karėn ir arba
ji savo priešą sumušė, arba ji
pati bus sumušta. Juo ilgiau ji
dabar vilks, juo jai bus arčiau,
o priešui būtų lengviau. Anglija
per du metus mėgino liuosnorių
metodą, išleido milijonus dola-
rių, sugaišino du metus laiko ir
pagalios persitikrino, kad be-
konskripcijos neapsieis. Mes
privalome iš Anglijos klaidų pa-
simokinti. Liuosnorių sistema
tik paigins, o nesutrukins ka-
rės, nes šita karė nėra piknykas
ir Amerika, sykį stojusi šalia ki-
tų demokratiškų tautų, arba turi
kuogrečiausiai nusukti sprandą
vokiškam militarizmui, arba vo-
kiškas militarizmas nūsukes
sprandą demokratijai.

Iš kitos vėl pusės, įvedimas
lygaus kareivijavimo visiems yra
ir teisingas, demokratiškas: prin-
cipas. Demokratiškoj šalyj visi
naudojasi lygiomis teisėmis ir
privilegijomis, todel visi lygiai
turi nešti ir pareigas. Nėra rei-
ka—niekas nekareivijauja; yra
reikalas—visi kareivijauja. Taikos
laikė liuosnorių sistema gali bu-
ti gera; karės laikui ji ne tik yra
negera, nepraktiška, bet ir netei-
singa. Nes tik pamastykim trū-
putį. Liuosnoriais eis tik tie,
kurie savo šalį myli, kurie ją
nori ginti, kurie yra praklinys
piliečiai, suprantantieji savo pa-
reigas. Bailiai, tinginiai, saumy-
liai ir t. t. neis; vieni bijosis, kiti
bizinių nenorės pamesti, treti at-
ras šimtus visokių išiskalbėjimų.
Taigi dabar klausimas: kam tu,
kuris savo šalį myli, turi kraują
lieti, vargus kentėti ir gal savo
galvą paguldėti už tuos, kurie
savo šalies ir savo locnos laisvės
nenori ginti ir dar iš tavęs šidi-
ja? Jeigu visi yra lygūs taikos
laiku, tai visi turi būti lygūs ir
karės laiku.

Sveicarijos respublika yra vie-
na iš demokratiškiausių respub-
likų, ir jos sistema sulyg kareiv-
vijavimo yra teisinga ir praktiška.
Tokia, ar parašią sistemą turė-
ty ir Amerika įvesti, bent karės
laiku. Nors ant Roosevelto at-
sisaukim'o jau stojo apie 130,000
liuosnorių Amerikoje, bet vienais
liuosnoriais laike karės rentis
negalima, nes kaip minėta, tas
butų ir nepraktiška ir neteisinga
ir nedemokratiška. Tie, kurie
savo pareigas supranta,—tie eis
liuosnoriais; tie, kurie jų nesu-
pranta, arba pripatė už mamos
andaroko slapstytis—tie neis.

Dar vienas mažas pavyzdėlis.
Sakysim, šiandien apskelbtų, kad
taksus gali mokėti tik liuosno-
riai—tik tie, kurie nori. Atras-
tum tokių, kurie mokėtų, nes jie
supranta, kad valstija be to ne-
gali užsiaikyti. Bet kiek būtų
tokių, kurie liuosnoriai atsisau-
kytų taksus mokėti? Kaip ra-
mūvės laikais priverstinas taksų
mokėjimas yra lygi priedermė vi-
sų šalies gyventojų, taip karės
laiku visuotinas lygus kareivija-
vimas yra neatbutinas reikalas.
Be vieno negali tvarkytis šalis
taikos laiku, be kito šalis negali
tinkamai savo laisvių apginti ir
savo pyvybės palaikyti karės lai-
ku.

"Selective Draft" yra reikalin-
gas, praktiškas, teisingas ir de-
mokratiškas įrankis.

Brangumas. Apart įvedimo
rinktinio priverstinio kareivijavimo,
yra kiles taipgi sumanymas, kad
valdžia paimtų ir savo rankas kon-
trole maisto ir jo kainų. Kaip
kiekvienoj šalyj, taip ir Amerikoje,
yra vilky ir vanagy, kurie, pasi-
naudodami proga,—o laike karės
tokių progų gali būti daugiausia,
—iškelia kainas ant maisto ir kitų
reikalingų daiktų ir lupa žmonėms
devyonis kailius ant sykiu, nuvers-
dami visą bėdą ant karės. Ir lai-
ke pastarųjų kelių savaikių kainos
ant maisto ir kitų daiktų pašoko
labai augšai. Žmonės, nors už-
griba dabar geriau, bet vargiai ga-
li surišti galus su galais.

Prezidentas Wilson savo atsi-
šaukime ir tautą priminė ir apie
tai, kad valdžia turės akį ant pra-
noninkų-biznierių ir dabos, kad
jie savo pareigas atliktų gerai.
"Nedidelis uždarbis ir greitas pa-
tarnavimas" turi būti jų obal-
siu"—pasakė jiems prezidentas.

Bet pasakymo yra mažas. Val-
džia privalo tuojaus padaryti tam
tikrus žingsnius, kad paimiti savo
kontrolinę maistą ir kitas reikme-
nis, nustatyti minimum kainas
ir daboti, kad perkupčiai jų pri-
silaikyti. Kas privalo būti vi-
siems lygi našta ir žmonės privalo
būti apsaugoti nuo visokios rusės
nesažiningų lupikų. Juo greičiau
valdžia tai padarys, juo bus ge-
riaus.

Vokietijoj neramu. Pereitą sa-
vaitę pasigirdo pirmi atbalsai ki-
liusių streikų ir betvarkių Vokie-
tijoj. Nors vokiečių cenzura yra
begalo aštri, tačiau paaiškėjo, kad
streikai—ir tai amuničių dirbtu-
vėse—buvo dideli. Berline ir ki-
tuose miestuose buvo ir riaušij.
Tas nurodo, kad ir Vokietijoj
prasideda tas pats, kas atsitiko
Rusijoj—ir tokiu pačiu, panašiu
būdu: reiklavimas maisto, po to
demonstracijos, po to streikai...
Dar vienas žingsnis—ir lik sveika
kaizerio monarchija su prusišku
militarizmu!

Bet, kol-kas, to paskutinio žin-
gsnio, dar nedaroma. Ir navatna,
kad nuo to paskutinio žingsnio
Vokietijos žmonės sulauko vokiš-
koji social-demokratų partija—toji
didėsni jės frakcija, kuria vado-
vauja Scheidemann. Šita frak-
cija dabar yra valdžios "loškoje"
ir valdžia labiausiai per ją veikia
padarymui taikos. Scheidemann
prisipažino, kad jų mieriu yra iš-
gauti Vokietijai taiką jeigu ne su
visais talkininkais, tai bent atski-
rą taiką su Rusija. Jie labiau-
siai ir kursto prie to Rusijos so-
cialistus, bet Rusijos socialistų di-
dėsni dalis turi užtektinai proto,
kad pasakyti jiems, jog taika gali
nors ir tuojaus įvykti, jeigu vo-
kiški socialistai pasirūpins šiuom
laiku nuversti kaizerizmą taip, kaip
Rusijoj tapo nuverstas carizmas.

Su tuom vokiški socialistai, kol
kas, nesutinka. Laikė paskutinių
streikų, kaip praneša laikraščiai,
Scheidemann frakcija dėjo visas
pastangas, kad prikaltinti darbi-
ninkus mesti streiką ir grįžti dar-
ban. Maža to, vyriausis socialistų
organas Vorwaerts, kaip ne-
senai pranešė specialis Chicago's
Daily News korespondentas
Schuette iš Berlino, paskelbė tie-
siog netikėtą žinią sekančio turin-
io: vokiečiai negali, esą, sutikti
su patarimais, kuriuos jiems duola-
na iš Rusijos apie nuvertimą mo-
narchijos, nesą nėra abejonės, kad
didžiama Vokietijos žmonių, ne-
išskiriant ir socialistų (socialists
including) esą už palaikymą mo-
narchiškio surėdymo Vokietijoj.

Jeigu tas būtų teisybė, tai ne-
dyvai, kad socialistų didžiūnos
partiją šiandien yra, gali sakyti,
valdžios partija, su kurios pagalba
kaizeris tikisi išgelbėti savo kailį.

Ar tas pasiseks—tai kitas kla-
simas. Mažesnė socialistų parti-
jos dalis—Liebknecht šalininkai
—įgija vis daugiau drąsos ir,
stokai maisto beaugant, įgys vis
daugiau šalininkų. Ir tuomet nei
socialistai iš Scheidemann lagerio
negalės išbėdę žmonių sulai-
kyti—kaizeris su visa savo ma-
šina grius, kaip griuvo caras Ru-
sijoj.

Visa kaizerio viltis dabar yra
tame, kad pasiseks padaryti taiką
pirmiaus negu užeis audra. To-
del ir skubinama visokiais būdais
ir visur taiką skelbti. Bet gi vi-
sos žmonijos gerovė ir ramybė
ateityje reikalauja, kad tos taikos
nebutų, kol kaizerizmo sistema yra
Vokietijoj. Dar vienas smugis iš
talkininkų pusės,—ir Vokietijos
žmonės turės padaryti tai, ką pada-
rė Rusijoj. Tuomet įvyks greita
taika—ir taika pastovi. Kiekvie-
nas laisvės ir demokratijos šalinin-
kas negali norėti, kad taika įvyktų
greičiau.

"Dimisija." Iš laikraščių ma-
tome, kad p. Bulotienė, išvažiuo-
dama iš Amerikos, atstatė p.
Rimką nuo "Žiburėlio" atstova-
vimo Amerikoje, o pavadė tos or-
ganizacijos tolimesnį atstovavi-
mą komisijai iš pp. Neviacko,
Pruse'io ir Sidlausko. Tas mu-
m duoda suprasti, kad "Ži-
burėlis" bene pakryps nuo va-
gonų, kurioje buvo anuomet gy-
vavęs socialistų "Paskolos Rate-
lis," kuris šelpė tiktai socialis-
tus (berods, tik vieną p. Grigai-
tį ir suspėjo sušelpiti).

Tuom pačiu laiku p. Bulota
"oficialiai" davė menamą "dimi-
siją" p. Rimkai ir iš taip vadi-
namos Lietuvių Demokratų par-
tijos, kurios atstovu čia Ameri-
koje—oficialiai, ar neoficialiai—
buvo skaitomas p. Rimka. P-as
Bulota d-r žadėjo p. Rimkai ir
tos partijos vyriausiai valdybai
"raportuoti." Vadinasi, pp. Bu-
lotai "oficialiskai" davė p. Rim-
kai "otstavką".

Turbūt, ja gavo ir p. Račkaus-
kas, kuris kiek laiko buvo su ta
"atstovybe" surištas.

Vienok p. Rimka neprivalo
dėl to nusiminti. Jeigu toji mis-
tiška Lietuvos Demokratų par-
tija yra tokia, kaip p. A. Bulota,
kuris aiškiai yra jos visa galva
ir rankos, ir kojos, ir burna,—
tai prie panašios partijos prigu-
lėti ne tik kad jokios garbės ne-
ra, bet sarmata yra. Ir lai Lie-
tuvą gelbsti dievai nuo tokių
partijų ir nors tokių mažų sau-
mylių, kaip kad p. Bulota yra.

P-as Rimka turi dabar progą
liuosniau atsikvėpuoti, nes tos
"atstovybės" skraistė turėjo būti
jam pastaraisiais laikais sunki
našta.

Yčas—Apšvietos Vice-Ministeris.

Atėjo žinia iš Petrogrado,
kad Lietuvių Atstovas Dumo-
je ir prezidentas Lietuvių Cen-
tralinio Komiteto Petrograde,
p. Martynas Yčas, yra paskir-
tas laisvoj Rusijoj vice-minis-
teriu Apšvietos ministerijos.

Apšvietos ministeriu, kaip ži-
noma, yra prof. Manuilof.

Didi tai ir linksma žinia lie-
tuvams; džiaugsis tuomi ir
Amerikos lietuviai, kurie turėjo
progą gerai su gerb. Yču su-
sipažinti laike jo kelionių po
mūsų kotionijas.

Martynas Yčas.

Gerb. Martynas Yčas yra gimęs Kauno gub., Biržų apielin-
kėje. Augstesnius mokslus baigė su medaliu Tomsko universi-
tete, juridiskame fakultete. Užbaigęs mokslus, grįžo Lietuvon ir
netrukus buvo išrinktas lietuvių atstovu į Dumą, kur jis prisidėjo
prie konstitucijiniai-demokratinės (kadetų) partijos, kurios lyderiu
buvo ir yra prof. Miliukof, dabartinis Rusijos užrubežio reikalų
ministeris.

Gerb. Yčas buvo veiklus partijos narys ir buvo sekretorium
finansinio tos partijos komiteto. Kad jis turėjo savo partijoj ir
abelnai dumoje gerą vardą, apie tai liudija ir tas faktas, kad jis
pateko į narius nepaprastos parlamentarės delegacijos, kuri buvo
pasijusta pernai į Angliją, Francuziją ir Italiją.

Tarp lietuvių p. Yčas buvo vienu stambiausių veikėjų nuo to
laiko, kuomet jis pastoj dumos nariu ir vėliaus su Dr. Basana-
vičium atsilankė Amerikoje Lietuvių Tautos Namų reikalais. Bet
ypatingai apsiėmė jo didelis veiklumas laike karės, kuomet po
jo vadovystę susiorganizavo Lietuvių Draugija nukentėjusiems
nuo karės šelpti Vilniuje, o vėliaus Lietuvių Centralinis Komitetas
Petrograde. Labiausiai per jo pasidarbavimą tapo pastatyta milž-
niška organizacija pabėgeliams šelpti ir per jo trisų nelaimingų
lietuvių pabėgėlių sušelpimui išgauta keletas milijonų rublių pa-
šėpos dar nuo senos valdžios. Už jo šitą pasidarbavimą lietuviai
ilgai jį minės.

P-as Yčas jau laike karės įteigė taipgi dvi lietuvių gimnazi-
jas—bernaikių ir mergaičių, išsirusinęs teisę, kad tos gimnazijos
butų pervedtos į Lietuvą po karė. Jis yra taipgi leidejū lietuvių
laikraščiui Petrograde "Lietuvių Balso," iš kurio ir mūsų skaity-
tojai dažnai turi progą pasiskaityti žingeidesnių straipsnių.

P-as Yčas yra dar jaunas sulyginamai vyras, bet jam spėjo
apreikšti didelį organizatyvų gabumą. Šiitiems savo gabumams jis
turės užtektinai progos sunaudoti, nes prie senos valdžios labiau-
siai apsiėmė ir "pakrikus" buvo Apšvietos ministerija.

P-as Yčas yra pirmas lietuvis, kuris įgijo ministeriškąjį port-
felį, ir mes esame persitikrinę, kad prie tų gabumų, kokius jis
turi, jis gėdos nei sau, nei lietuviams nepadarys.

Čia taipgi reik priminti, kad p. Yčas yra, taip sakant, pusiau
"amerikietis": p. Yčienė yra buvusi p-lė Šiupintė, dukrė Dr. Jono
Šiupo iš Scranton, Pa.

Lietuva ir Laisvė.

Brooklyn, N. Y.—Daug ir menkas lietuvis: jis užmuša
Daug man tenka girdėti klausi-
mų, kas bus su Lietuva po karė, jeigu
Lietuva gaus laisvę? Ar
lietuviai galės gauti tuos laukus,
kurie buvo atimti nuo jų laike
lenkų ir rusų viešpatavimo? Ar
lietuviai patis mokes valdyti sa-
vo kraštą? Ar lietuviai turės
užtektinai mokyty vyrų, kurie
galėtų užimti visas tas vietas,
kurias pirmiaus užimdinėjo ru-
sai? Ar Amerikos lietuvių grįš
Lietuvon ir kiek žinės pagalbos
są budavojimui ir suorganizavi-
mui savo turtu ir protu? Ir
daugeliu panašių klausimų dabar
žmonės žingeidauja. Todel ne
pro šią bus apie tai pakalbėti.

Kaip matome iš žinių, šiandien
jau beveik galime neabejoti, kad
Lietuva gaus bent autonomiją
(savivaldą). Kaip ji bus plati,
tas priklausys nuo mūsų susi-
pratimo ir nuo mūsų pribrendi-
mo. Jeigu mes pasirodysime pa-
sauliui užtektinai pribrendę, tai
galime tikėtis ne tik plačios au-
tonomijos, bet ir neprigulmybės.
Išlaikinės politikos reikaluose,
kiek tai palyti Lietuvos laisvę,
mes privalome parodyti svetim-
tautams "suvienytą savo fron-
tą." Mes galime būti skirtingų
nuomonių mažesniuose dalykuo-
se, bet Lietuvos laisvės klausim-
e mes visi turime stovėti kaip
vienas—reikalaujanti Lietuvai lai-
sės ir visomis įlegomis priešintis
lenkų intrigoms, kurie tiesia ran-
kas prie Lietuvos. Ar užteks
mums mokyty vyrų? Jeigu mes
sutrauksimė juos visus, kurie bu-
ty išsisklaidę po Lenkiją, po Ru-
siją ir čia Amerikoje—tai turėtų
jų užtekti bent šiočiai-tokiai pra-
džiai. Bet turime pripažinti,
kad jų perdaug neturime ir to-
dėl privalome savo jaunimą
stumti į mokslus, kas tik yra
gyvas ir kas nors šiek-tiek iš-
gali. Tėvas, kuris šiandien gali
siųsti savo berniuką, ar mergai-
tę High School'ėn, arba kole-
gijon, o to medaro, bet sulauko
ji ir pasigandėna vien tik pra-
dine mokykla, yra menkas tėvas

—Evans in Baltimore American.

KOLIUMBIJA ŠAUKIA!

Koliumbija—(suprask, Kolumbo žemė, t. y. Amerika) šau-
kia visus savo šunus stoti po jos žvaigždėtą vėliavą. Lai kiek-
vienas vyras ir moteris atlieka sąžiningai savo pareigas linkui
ties laisvės šalies!

MARGUMYNAI.

KABLEGRAMAI.

So. Boston, Mass. Gerb.
Redakcija: Nuvertus seną Rusijos
valdžią ir pasidarius Rusijai lai-
siva šalim, ir Amerikos lietuviai,
suprantama, labai nusidžiaugė.
Jie išsiuntė daugelį telegramų į
Petrogradą, sveikindami naująją
valdžią. Mačiau laikraščiuose be-
veik visus tuos telegramus.

Iš Chicago išsiųsti telegramai
labai skiriasi nuo kitų telegramų:
juose sveikina Rusijos naują val-
džią iš priežasties įgijimo laisvės,
bet neužsimena visai apie Lietuvos
laisvę. Už tai, mačiau, "Darbinin-
kas" net prikiša ir pabara TMD,
prezidentą Dr. Zimontą. Bet man
išrodo, kad čikagiečiai šiuom sy-
kiu pasirodė geresniais diploma-
tais už kitus: jeigu sveikini ką
ir džiaugiesi, kad tavo draugas
įgijo laimę, tai turi džiaugtis iš
jo laimės, o ne dėl to, kad ir pats
tikiesi iš to pasipelnyti. Jeigu
tavo draugas mato, kad tu svei-
kini jį tik todėl, kad pats manai
iš to pasipelnyti, tai kokią jis iš-
to išvadą gali padaryti? Jis pa-
matys, kad tu sveikini jį ne iš
tikros širdies ir džiaugiesi ne iš
jo laimės, bet iš to, kad tu pats
galėsi pasipelniti. Toks pasielgi-
mas nepadarytų jam didelio
džiaugsmo, arba, iš kitos pusės
žiūrint, būtų labai netaktiškas.

Matyt, čikagiečiai tą geriaus už
kitus suprato. O kad jie išmin-
tingai pasielgė, apie tai liudija
nors ir tas faktas, kad nors jie
neį žodžiu neužsiminė apie Lie-
tuvą, bet gavo nuo kun-ščio Lvovo at-
sakymą tokį, kokį visi lietuviai no-
rėjo gauti, kuomet kitai telegramai
lėjo be atsakymo. Kitais žodžiais
tariant, čikagiečiai šiuom sykiu,
kaip rodosi, davė mažą diploma-
tišką lekciją, kurios nevertėtų ir
ateityje pamiršti.

Common Sense.

PADAREWSKI IR LIETUVA.
Pittsburgh, Pa. Gerb.
Redakcija: Nekurie vyrai nori
įkalbėti mums, lietuviams, kad
tik kai-kurie lenkai pageidauja
Lietuvos prijungimo prie Lenki-
jos, o kad geresni ir atsakomieji
lenkų sluogsniai Lietuvos pri-
jungimo nereikalauja. Bet grei-
čiausia bus teisybė, kad diduma
lenkų "reikalauja" Lietuvos pri-
jungimo, o tik nekurie lenkai
gal to nereikalauja.

Štai neseniai Pittsburghe buvo
susivaižavimas lenkiškų "Soko-
lyų," kuriame svarbiausiu kalbė-
toju buvo žinomas lenkų muzi-
kas Ignacy Paderewski—vienas
iš svarbiausių lenkų vadovų šiais
laikais. Savo prakalboje jis, tei-
sybė, nekalbėjo stačiai apie Lie-
tuvą, bet netiesioginiu keliu jis
išreiškė lenkų vardu tokią mintį,
kuri nurodo, kad ir jis yra šali-
ninku Lietuvos prijungimo prie
busiančios Lenkijos. Kalbėda-

mas apie tai, kokia Lenkija pri-
valo būti iš šios karės, jis žodis
žodis štai kaip pasakė:

"Narod Polski może tylko
wyjść z niewoli jak rycerz i
mieczem w ręku, krzyżem na
piersiach i ze sztandarem Orła
i Pogoni!"

Kas, išvertus lietuvių kalbon,
reiškia: "Lenkų tauta gali išeiti
iš nelaisvės tik kaip raitelis
(ryčierus) su kardu rankoje, su
krzyżem ant krutinės ir su Are-
lio ir Vycio vėliava." Baltasai
erėlys, suprask, atstovauja Len-
kiją, o "Vytis," arba Žirgvaikis,
atstovauja Lietuvą.

Tas parodo, kad ir žymiausi
lenkų vadai ne tik svajoja, bet
ir reikalaujamos stato, kad Lietu-
va ir vėl būtų retėžiais prikaus-
tyta prie Lenkijos vežimo.

Šitoms lenkų užmačioms gali-
ma bus galą padaryti tik tuomet,
kada kiekvienas lietuvis persi-
ims tvirta ir aiškia mintimi, kad
Lietuva niekada jos negali pri-
sidėti prie Lenkijos. Ir šitą min-
tį reik kuolabjausiai aiškinti ir
platinti visur. Čia Amerikoje irgi
yra plati tam dirva. Yra čia
daug sulenkėjusių lietuvių—ypač
iš Vilniaus gubernijos,—yra mai-
džiugsmo, arba, iš kitos pusės
sątyt lenkiškai-lietuviškų draugų
sėjų ir "spulky" (bendrovij).

Čia tai pilnos rankos darbo gali
būti kiekvienam. Kiekvienas lie-
tuvis, kuris gražiū būdu išaiš-
kins tokiems sulenkėjusiems lie-
tuvams jų klaidingumą, kuris
"atvers" tokį "lenką" atgal prie
lietuvystės,—kiekvienas toks lie-
tuvis tuomi atliks svarbų ir na-
udingą mūsų tautai darbą.

Per penkis šimtus metų len-
kai nemažai sulenkino mūsų bro-
lių. Dabar laikas pradėti juos
atgal lietuivinti. Ir tą reik at-
likti ne su neapykanta, ne pykimu,
bet gražiais, draugiškais išva-
džiojimais.

Atlietuvėjęs

"SUMANUS" LIETUVIS.

"Saulė" praneša sekančią žinu-
tę iš Pennsylvanijos valstijos:
"I Pottsville pribuvo iš She-
mandorio jaunas lietuvis, geis-
damas įžengti į gyltas ameri-
koniškos kleriumėnės ir tar-
nauti Dėdei Samui. Kada sto-
jo ant egzaminų, pasirodė, jog
mūsų narsunui dar stoka sa-
vo taukų."

Ar mislinate, jog mūsų Pet-
rukas nusiminė? Kur tau?
Išėjo laukan, pirkto nuo "ma-
karonieriaus" tuziną bananių
ir nurijo, kaip kukulius; po
tam sugrįžo į rekrutų būrą.
Stojo narsiai ant vogos,—
ir ką pasakysite? Svėrė čvertį
svaro daugiau kaip reikėjo.—
Likos priimtas tuojaus.

Lietuvis, kaip užsispirs, tai
ant savo pastatys.

Antanas Kiveta.

Ką Mano Kitos Salys Apie Amerikos Karę.

Mes, Amerikos gyventojai, po puse metų laukdami ir svarstymo, priejome prie persitikrinimo, kad aktyvaus Vokietijos elgesio, Amerika negalėjo toliau kęsti ir buvo priversta ištraukti kardą ne tik savo, bet ir viso pasaulio teisių apgynimui. Mes, Amerikos piliečiai, priejome prie persitikrinimo, kad jeigu dabar Amerika nestos savo ir visos žmonijos laisvių apgynimui, tai kiek vėliau ji ir visą pasaulį gali laisvi visškai nustoti.

Bet gal mes, Amerikos gyventojai, apsirikome. Gal žmonės iš šalies Ameriką žiūrintieji, teisingiau galėjo Amerikos karišką žingsnį apvertinti. Pažiūrėkim, ką apie tai mano kitos šalys.

Anglijos premieras Mr. Lloyd George, tarp kitko, pasakė: "Amerikos žmonės laikėsi nuolat patol, pakol jie pilnai persitikrinimo, kad (europinė) karė nėra kvailios pėstinės už galybę ir už užgriebimus, bet nesamilinga kova nuvertinami suokalbį prieš žmonijos laisvės ir žmonijos teises."

"Kaip tik prie tokio persitikrinimo prieita," sako toliau Lloyd George, "didžioji Vakarų Respublika šoko į areną ir ji šiandien stovi šale Europos demokratų viešpatijai, kurios sudraskytos ir kruvinos po trijų metų sunkios kovos, dar vis kariauja prieš žvėriškąjį priešą, kuris kankina grėšę pavojingam pasaulio laisvei."

Francuzai, ant kurių iki šiol ši karė užgėlė sunkiausiai ir kurių tauta daugiausiai kraujo yra nuleidusi, su dideliu džiaugsmu pasveikino Amerikos įžengimą karėn prieš Vokietiją.

"Laisvės triumfas, demokratijos pergalė ir žmonijos liuosybė yra užtikrinta per Amerikos įžengimą šion karėn," sako Paryžiaus laikraštis Victoire, o kitas paryžiaus laikraštis Petit Parisien atkreipia atydą į tai, kad Amerika, stodama šion didelės pasaulio karės, viešai užreiskė, jog ji nenori jokių užkariavimų, jokių atlyginimų.

"Amerika—sako jis—stoją kovon ne tam, kad užgandinti žemių užgriebimo apetitą, bet kad apgintų žmonijos teises. Jos pripažintas ir tikras beinteresiškumas pabrėžia ir padaro aiškiu charakterį šios karės, kurią nuo šios laiko visos susivienijusios demokratijos veda prieš imperializmą ir despotizmą."

Panašią mintį išreiškė ir Al. Ribot, naujasai Francijos premieras, kuris laike savo prakalbos francųzų parlamente tarė:

"Įžengimas karėn ramiausios visam pasauliui demokratijos [su-prask, Amerikos], stojusios mūsų pusėje, yra istoriškas faktas, kuris neturi sau kito lygatos. Po to, kaip ji padarė viską, kad parodytų savo prisirišimą prie ramybės, didžioji Amerikos tauta iškilmingai apreiškia, kad ji negali pasilikti neutrališka šioje didžioje kovoje tarp tiesos ir prievartos, tarp civilizacijos ir barbarizmo." O itekmingas laikraštis Petit Journal mena, kad barbarizmo dienos yra suskaičiuotos:

"Tiems, kurie deda savo pastangas, kad išgydytų Europą iš raupų, kurie ją ēda ir kurie grėsia apimti visą pasaulį, Suviennyto Valstijos atneša nepergalimas įtegas—įtegas savo kredito, savo industrialijų ir komercijinių resursų ir savo laivyną. Apart to, jos atneša dar moralę galybę, kuri yra didesnė už visas kitas. Laukiniai žvėrys, kurie sėja mirtį ir sunaikinimą mūsų užimtoje žemėje, gali padaryti dar daug bėdės, bet nuo dabar jų dienos jau yra suskaičiuotos."

Rusijos Nuomonė.

Laikraštis Birževija Viedomosti rašo:

"Suviennyto Valstijos, stodamos prieš Vokietiją neturi omenyje užkariavimų, žemės užgriebimų, imperializmo. Suviennyto Valstijų įsikūsimas yra iki pilniau o laipsnio demokratiškas pasipriešinimas vokiškam militariskam imperializmui. Tarp Suviennyto Valstijų pozicijos ir pozicijos, kurią apkelbė Rusijos demokratija, yra neišvengiam analogija (panašumas).

Dabar prieš Vokietiją stoją visos didelės pasaulio Demokratijos."

Kitas rusų laikraštis Ruskaja Volia neabejoja, kad dabartinė karė pavirto į aiškią "kovą tarp demokratijos ir feodalinio monarchizmo," o kadetų partijos ir Miliukovo organas patėmija, kad kova tarp talminkų ir Vokietijos yra dabar aiškiai kova už tautų teises. "Įžengimas kovon mūsų naują talminką," sako laikraštis, R'eč—yra milžiniškas moralis laimėjimas, nesikaitant jau didelės kariškos "pagelbos."

Neutrališkos šalys, kurios iki šiol nedalyvauja šioje karėje, taip pat beveik vienbalsiai pritaria Amerikos padarytam žingsniui. Ispanų laikraštis Diario Universal yra tos nuomonės, kad Amerikos prisidėjimas sutrumpins karę ir kad tas žingsnis padarys milžinišką įspūdį visose pasaulio šalyse. O Šveicarijos laikraštis Journal de Geneve rašo:

"Ne tik už savo asmeniškas teises, bet už visą žmoniją Amerika ištraukia savo kardą," ir nurodo, kad Amerika, stovinti nuolatiai nuo mūsų laukų, turinti apie 15 milijonų sveikatausių priešų tarp savo gyventojų, tikrai būtų nestojusi karėn, jeigu jos gyventojai nebūtų išvedę iš kantrybės baisūs Vokietijos besielgimai."

Hollandijos laikraščiai taip pat pritaria Amerikos žingsniui. Amsterdamo laikraštis Handelsblad—vienas iš svarbiausių Hollandijos laikraščių,—mena, kad dabar reik drūčiai abejoti apie tai, kad submarinų karė vokiečiams pasisektų. Jis taip pat yra persikrikęs, kad Amerika sulaukys taikos kongrese visus kitų tautų užgriebimus ir kad Vokietijos vilstis išeiti pergalėtoja yra žuvis. "Vokietija ir Austrija,—rašo jis,—dabar labiau negu kadanors norės kalbėti apie taiką." Amerikos įžengimas taipgi sutrumpins karę.

Zingeidus yra patėmijimas laikraščio Observatore Romano, kuris yra Vatikano oficialiu organu: "Vyrai,—rašo jis,—kuris per reitą gruodį buvo šampijonu taikos, šiandien yra šampijonu patiesnės karės ir veda Naująjį Pasaulį dalyvauti baisenybės didžiausioji žmonijos skerdynėje, kurią Senasai Pasaulis kadanors buvo matęs."

Kadangi Literary Digest (iš kur šitos visos ištraukos yra paskolintos), nepaduoda daugiau to Vaikano organo nuomonių, tai iš viršminėtos ištraukos negalima padaryti tikros išvados: ją galima suprasti ir prielankiai ir neprielankiai Amerikai.

LIETUVOS LAISVEI.

Discovery, B. C., Canada. Gerb. Redakcija:—Prisiunčiu jums money order ant \$10.00 ir meldžiu jus perduoti į Lietuvos Neprigulmybės Fondą. Taipgi prašyčiau paaiškinti, kaip Neprigulmybės Fondas yra sutvirtas ir kaip į jį mokama—ir tik aukaujama, ar taip kaip draugystėse mokama mėnesinės mokestis. Jeigu Lietuvos Neprigulmybės Fondas yra sutvirtas, kaip kad draugijos, tai aš suteikčiau mokėti po \$10.00 į metus per visą laiką kol karė pasibaigs ir kol šitas Fondas bus vedamas, nes visi mes, kas kuom galime, turime prisidėti prie išgavimo mūsų tėvynės laisvės dabar, kada yra patogiausias laikas.

Rusai nusikratė savo autokratų, tegul nusikrato ir vokiečiai, tai bus visur laisvė, o jeigu vokiečiai patys nenori nusikratyti, tai tegul talminkai ir Amerika nugalės vokiečių ir iššlūs—tą nusenusįjį kaizerizimą. Tada ir Lietuvai bus lengviau gauti laisvę. Su pagarba, C. Karskis.

Nuo Redakcijos. Lietuvos Neprigulmybės Fondas priima aukas ir taip pat turi narius, kaip kad draugijos, kurie moka kas mėnuo, ar kas metai po tiek, po kiek jie išgali.

Izdininku yra p. Tamas Paukštis, sekretorium—J. Sekevičius, or Oak St., Lawrence, Mass. Artimesnės informacijos noriai suteikia sekretorius.

Ar Jie Atžagareiviai, ar Progresistai?

Kokia dešimt metų atgal socialistai pas mus turėjo nemazai pritarėjų. Bet nuo to laiko daugelis nuo jų atsietė. Atsietė net tie, kurie lietuviškus socialistus čia Amerikoje išperėjo, kaip ve Dr. Šliupas ir Širvydas, nekalbant jau apie kitus. Atsietė nuo jų beveik visi mūsų apšvietę žmonės ir visi tie, kurie savo tėvynę ir savo tautą myli. Ir juo toliau, juo daugiau supratę visuomenių žmonių nuo jų atsietė.

Gal žmonės nesupranta aiškiai, kodėl taip darosi. Gal daugelis net pačių mūsų socialistų gerai nesupranta, kodėl nuo jų atsietė vis daugiau tikrai pažangių ir apšvietusių progresyviųjų žmonių.

Paaiškinimą ir tai labai gerą paaiškinimą—jie ras žemiau. Tulas Otto T. Pergler, senas socialistų partijos narys, savo laisvėje rašytame į Chicago Evening Post, paaiškina, kodėl jis pagaliau buvo priverstas ištėti iš socialistų partijos. Jo laiškas gali būti geru pamokiniu ne tik tiems lietuviams, bet ir patiems lietuvių socialistams; ir skamba jis sekančiai:

Socialistai—didžiausi autokratai.

"Amerikos socialistų partija,—rašo Pergler—užreiskė, kad ji yra priešinga karėi, kurią Amerika veda apgynimui žmonijos teisių ir laisvių. Per dvyliką metų aš balsavau už "straight" socialistų partijos tikieta. Tik vienas buvo išėjimas,—tai Wilsonas. Dabar, po kelių metų mąstymo, aš pranešu, jog aš persitikrinu, kad Socialistų partija pasidarė pavojumi, vietoj pagėdaujamos dovanos, tironas—vieton laisvės piliečio. Dabar jau neužtenka, jeigu jį pripažinsite socializmo principus. Ne, jūs turite pilnai pasiduoti komandai kelių autokratiškų ypatų, kurie valdo su geležine ranka, jeigu jūs norite būti partijos nariu."

"Socialistų partija skelbiama, kad ji yra prieš militarizmą, bet ji klaidingai paduoda to militarizmo definiciją. Militarizmas nėra prisirengimas (preparedness); militarizmas vadinasi neapribuotas paklusnumas ir pasidavimas augštesnei valdžiai. O to socialistų partija, kaip sykis, reikalauja. Jos disciplina yra stipresnė negu armijos disciplina. Armijoj žmogus pasvėnčia (atiduoda) tikrai kuną. Socialistų partijoj žmogus turi pasiviešėti ir dviasikiai (protiškaiai). Prieš tai aš turiu protestuoti. Organizacija, kuri reikalauja tokio paklusnumo—vis vien, ar ji būtų draugišinė, ekonominė, politinė, ar tikybinė,—yra pavojus laisvam valdymuisi ir laisvoms institucijoms. Socialistų partija pastoja tokia organizacija. Socializmas aš priimu. Socialistišką filozofiją aš pripažįstu. Bet socializmas yra evoliucijos pirmynžengia nuo dabartinio draugijos laipsnio ir, kaip prohibicija yra įvykdoma be priėjimo prohibicionistų partijos prie politiškos galybės, taip socializmas, aš tikiu, ateis be pagelbos socialistų partijos. Atpenč, socialistų partija, su savo fanatizmu ir intencija (nepakanta), su savo militaristika ir autokratiška disciplina, pradeda darytis atgrasinimu socializmo įvykimu. Joks laisvas žmogus nepasiduos tokiai autokratiškai komandai."

Partija Yra Atžagareiviška.

"Socialistų partija yra atžagareiviška, ne progresyviška. Atžagareiviška, nes ji prisilaiko senų doktrinų ir neprogresuoja su laiku. Ji yra doktrinieriška iki kaulų ir todėl atžagareiviška. Socialistų partija yra neinteracionalė, bet stipriai nacionalė. Ji yra priešinga, kad viena tauta pagelbėtų kitai. Ji tvirtina, kad jeigu šalis yra neužpulta, tai jai negalvoj, koks likimas patiks kitas tautas, ją neapina net laukiniai tarptautiškų teisių ir laisvių. Sulyg jos, kol šalis nėra tiesiogiai užpulta, tai ji neprivalo mėginti savo teises ginti. Tai yra puiki filozofija—egoizmo (savimeilės) ir tautiškos izoliacijos (atsiskyrimo) filozofija."

"Socialistų partija nėra demokratiška, bet autokratiška. Ji tik, kad keletas tų ją valdyti visi turi pilnai jų komandai pasiduoti. Aš sprendžiu sulygdarbi, o ne sulyg žodžiu. Nelaimė tam, kuris išdrįsta nepaklusti. Jam grėsia išmetimu, jeigu socialistų partija būtų tik vienatinė partija, tai tokiam (nepaklusniam) keltų buntausčio likimą."

"Socialistų partija nėra liberališka, nėra internacionališka, nėra demokratiška. Todel aš atsiskau nuo Socialistų partijos, ne nuo socializmo."

Otto T. Pergler.

Pusėtinai aiškiai ir teisingai pasakytą. Tarp lietuvių gali rasti šimtus pavyzdžių, kurie tą patį patvirtina. Jeigu mūsų klerikalai yra fanatikai—tai mūsų socialistai yra nei kiek nemokesni,—gal dar kai kurie aršesni. Jeigu mūsų klerikalai pasižymi netolerantiškumu sulyg kitų nuomonių, tai mūsų socialistai nekiek jiems tame neapsileidžia: trūkšimai, sukelti neseniai Brooklyne ir Bostone laike tautininkų prakalbų ir grąšininai tą aiškiai patvirtina. Jeigu tarp lietuvių yra "bosų" ir "bosavimo," tai didesniu bosavimo nereik, kaip, pavyzdžiui, peštynės už bosavimą tarp Kapsuko ir Gri-gaičio.

Ir mūsų socialistai paskutinės mados rubus nešioja, bet kunas jų nepaustas; gražius žodžius burnoje turi, bet jų taktika, jų pasielgimai, jų darbai yra visai negražūs. Žodžiu tarant, mūsų socialistai sukryžiokejo. Ir kol taip bus, uždąja yra jų svajonės: žmonės jų nepaars, bet nuo jų atsikreips, kaip jau atsikreipė daugelis išmintingiesnių, švaresnių ir padoresnių žmonių.

Buvęs Socialistas.

Dėlei Ypatiškų ant Manės Užsipuldinėjimų.

Mūsų visuomeniniai santykiai eina kas-kart smailyn ir smailyn. Neužtenka to, kad vienos ar kitos mūsų visuomenėje sriovės žmonės ir laikraščiai išmislinėja, dergia kitas jiems nepatinkamas srioves, bet nuo kiek laiko prasidėjo jau ir ypatas kabinėti. Pirmiausia pradėjo tai daryti "liuosybės" ir "susipratimo" skelbėjai, "pažangiosios visuomenės" vadai; dabar štai nuo kiek laiko jau seka juos vadai "susipratusių" visuomenės iš kito galo. Juk ne vieną kartą daug atkreipti į tai atides: pypauja, tegul sau pypauja,—mąstyti neturi, ar nemoka ką kito veikti. Bet kadangi tai daro laikraščiai, kurių redaktorius taip garsiai išbubnijo daktarais ir profesorais esant, mokytais ir išmintingais žmonėmis—tat aš, vienas iš tų "profesorų" ir "daktariškų" plunksnų ypatiška paliestas, manau, jog bus neprošal vienu kitu žodžiu atsilipti.

Nuo kurio laiko lietuvių klerikalų laikraščiuose pradeda man segti epitetus tokius, kaip "šmeizikas," "melagis" ("Darbininke"), vadina mane dailininku kabėse, išaugšto nurodoma, kad užėmiau vietą vargonininko; stebimasi, kad aš su vadinu Europos lietuvių Centro Komiteto įgaliotiniu.

Kaslink "Darbininke," Augustaičių ir kitų "augšto stono" žmonių gražbilystės aš jau esu kalbėjęs. Štai kaslink "Draugo" ir jo profesoriško redaktoriaus pastabų.

Dailininko vardą man suteikė Petrogrado konservatorija. Tat Tamstos galite prie to vardo ir dar daugiau kabių dėti, visviena jo nuo manęs neatimsite. Jeigu aš jums kaip dailininkas nepatinku, jūs galite tikrai vieną padaryti: negiedoti mano giesmių, nedainuoti mano dainų, neskambinti mano muzikališkų veikalų.

Jūs man prikišate, lyg kad tas ką reikštų, vargonininkavimą. Jeigu manote, kad tuomi mane nužeminsite, tai aš Tamstoms štai ką atsakysiu: taip, daug kartų bažnyčioje vargonais grojau, bet iki šiol niežinojau, kad katalikų bažnyčioje groti vargonais yra žeminantis žmogų darbas. Dabar tikėtai kunigų "Draugas" tą parodė.

"Jeigu "Draugas" su pavadinimu "vargoninkas" sujungia po tą patį tikslą, ką ir mane čion draug apibudinimą mažai ką su-prantancio ir mažai ką mokinusio žmogaus, tai atsakyčiau: vispirmausia tą prasnę reikia priduoti žodžiu "kunigas," nes, kaip, žinoma, iš 100 lietuviškų kunigų mažiausia 99 (tarpe šitų mažne visi kunigai "daktarai" ir "profesorai") nėra toliau ketvirtos gimnazijos klisos nusirę. Aš ypatiška esu kadir ne augstų mokslų žmogus, bet nors tų pačių gimnazijos klisų dvigubai daugiau išėjęs, negu kad diduma ir pačių garsiųjų jų "daktarų."

Stebėtis, kodėl aš vadinuosi Lietuvių Draugijos ir Europos C. K-to įgaliotiniu. Reikėtų stebėtis, jeigu atbulai daryčiau. Paprastas dalykas,—delto vadinuosi įgaliotiniu, kad esu įgaliotas. Štai, prašau paržvelgti.

Komitetas Lietuvių Draugijos nukentėjusius del karės šelpi.

Vilnius, 18 d. balandžio, 1915 m. N. 618.

Komiteto nariui ir įgaliotiniui Stasiui Šimkui.

Gerbiamasi! Komitetas Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpi, kurio Tamsta esi nariu, posėdyje 10 d. balandžio įgaliotoj Tamstą nuvykti į Ameriką nukentėjusiai Lietuvai aukų rinkti ir atstovauti Draugijai visose lietuvių organizacijose.

Kadangi Tamsta sutikau priimti įgaliavimą, Lietuvių Komitetas nuolankiai Tamstą meldžia kuogreičiausia vykti į Ameriką. Pasirašo: Vice-pirmininkas—Dr. J. BASANAVIČIUS, Kasininkas J. KIMONTALIS, Sekretorius Kun. DOGELIS, Raštvėdys JOK. ŠERNAS.

Jeigu "Draugo" redaktoriui aš nepatinku ne tik kaip dailininkas, bet ir kaip C. K-to įgaliotinis, tai vėl patariu ne kabės prie žodžio įgaliotinis statyti, bet išaškinti ir prirodyti mane įgaliavusiomis organizacijoms mano darbavimosi nenaudingumą ir neteisingumą.

Tokia kova, kučią Jūs vedate su savo "priešais," kenkia tikrai jums patiems. Nes kitiems neteisybės užmesdami, kitus "tamsindami," kitus žemindami, patys pasirodote ir neteisingesniais, ir žemesniais.

"Parodyk ginklą, kuriuo už savo idėjas kovoji,—pasakysiu: kokių rūšies tavo idėjos," sako patarėlis.

Kas per idėjos jūsų, jeigu jūsų ginklai taip negražūs!

St. Šimkus.

! Amerikos Lietuvių Visuomenė.

Gerbiamieji!

Keliolika mėnesių atgal atvažiavau Amerikon Europos Lietuvių Centralio Komiteto siunčiamas įsikoti badaujančiai Lietuvai pagalbos.

Šiurkštus ir siauras kai-kurių lietuvių ir laikraščių veikimas man darbas daug užkenkė. Fanatikų kludomas ir spaudžiamas, pertraukiau savo kelionę po Ameriką, pasitraukiau į šalį: laukiau kol sriovės susipras, susitars nors šelpimo darbą išvieno dirbti. Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto veikimas parodė, jog tai padaryti galima ir kad tokio darbo pasekmės gali būti labai didelės. Bet Jūs žinote, kas atsitiko. Dalis mūsų lietuvių, siaurų fanatikų vedama, atsisakė bendrai veikti C. K-to, pasileido jį griauti ir šmeiziti.

Matydamas tokią suirutę Lietuvos šelpimo darbe, įsitikinęs, kad su žmonėmis, kurių veikimas apsirėiški—daugiausia kitų įstaigų, kitų darbo grovimu, laukti apsi-tieskiant norų suėti vienybę negalima, aš nusprendžiau įsikoti budų ir kelių savo veikimui test. Europos lietuvių organizacijos, kurios čion mane atsiuntė, t. y.: Lietuvių Draugija Vilniuje ir Centralis Komitetas Petrograde vieninteli tikslą: gelbėti lietuvių, bado ir vargo priapustaus, neatsisveigiant nei į pažiuras, nei tikėtai kunigų "Draugas" tą parodė.

—Dėlto, kad Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas siekia tą patį tikslą, ką ir mane čion

atsiuntusios Europos lietuvių organizacijos;

2.—Kad kai-kurių lietuvių ir laikraščių, ypač paskutinių laikų, užsiuolimai ant tokios praklinos įstaigos, kaip kad C. K-tas, verčia kiekvieną lietuvių tėvynainį remti ir saugoti ją;

3.—Kad žmonės, C. K-tą vedantieji ir remiantieji, iki šiol pasirodė tyriausiais lietuviams ir bėpartviškais lietuviškame darbe veikėjais;

4.—Dirbant tokį platų darbą, kaip kad yra mūsų badaujančių brolių šelpimas, reikia arčiau susijungti ir remtis augstų siekių, praklinia organizacija;

Aš vėl pradėdau Lietuvos šelpimo darbą ir sujungiu jį su prakliniu darbavimusi Lietuvių Centralio Komitete Amerikoje.

Tat šiomi pranešu lietuvių visuomenei Amerikoje, jog nuo šios dienos, raginamas augščiau minėtų priežasčių ir mane čion atsiuntusių organizacijų, vėl tęsiu Liet. šelpimo darbą: rinksiu nukentėjusiai Lietuvai aukas, raginsiu atsidėti mokesčiais ir tt.

Kadangi noriu remties daugiausia praklinia C. K-to organizacija, tat jos veikima, jos įstaigas remsiu visų-pirmiausia. Surinktu mano prakalbese aukas paliksiu C. K-to vietiniams skyriams, kad jie pasiųstų per C. K-tą Lietuvon tiems, ką plačiau veikia, kurie lietuvių užsitikėjimo kuodaugiausia turi.

Važinuosiu visur ir kalbėsiu visiems, kur mane pašauks, kas norės manęs paklausti.

Tat kas norėtų surengti man prakalbas, prašau kreipties šiuo adresu: 200 Fifth Ave., New York, N. Y.

St. Šimkus.

Lietuvių Draugijos ir C. K-to narys ir įgaliotinis.

P. S. Nuo 22 balandžio iki pirmų dienų gegužės kalbėsiu Naujoje Anglijoje ir apilinkėse; vėliaus rengiuosi važiuoti į vakarus.

Amerikos Armija.

(Užbaigia iš pereinio numerio).

Pirmą tikrą išmėginimą savo tvarkos Amerikos armija turėjo pernai, kuomet paskeibta mobilizacija dēlei nesutikimų su Mexika. Didesnė dalis Sus. Valstijų armijos tuomet buvo sutraukta prie Meksikos rubežius, o dalis jos padarė expediciją, įžengdama į pačią Mexiką.

Grynai kariškų žvilgsniu nebuvo progos išmėginti Amerikos armijos gerumą, nes prie tikrų mūsų su mexikonais nepriejo. Bet už tai amerikonių turėjo gerą progą išmėginti savo taip vadinamą Kvartermasterio Korpusą, t. y. tą armijos šaką, kurios užduotim greitai paversti kariūmenę reikalingon vieton, pristatyti jai maistą ir amuniciją ir aprūpinti viskuom, kas armijai reikalinga.

Laikė šitos expedicijos išmėginimą keletas tipų kariškų kuknių ir pasirikta geriausias tipas. Pervėžimui pirmų 100 tukstančių karių į Meksikos rubežius reikėjo 350 traukinių, daugias negu 3,000 pasaziuriųjų vagonų, 400 bagažo vagonų, 1300 tavorinių atdarų vagonų, 2000 vagonų arkliams ir 800 platforminių vagonų. Tam tikslui panaudota apie 4,900 lokomotivų. Abelnai paėmus, kariūmenės pėvežimas tapo atliktas greitai ir gerai: pavyzdžiui, 7-sai pulkas iš New Yorko—1,400 vyrų ir aficierių, su amunicija, bagažu ir aptaisymu,—apleido New Yorką birželio 27 d., o atvyko ant Meksikos rubežius, į San Antonio birželio 30 d., padarydamas 2,087 angl. mylių.

Orlaiviai.

Kaip visa Amerikos armija buvo iki šiolie apieista, taip neatkreipta atydos ir į kariškų orlaivius, be kurių vienok šiandien negalima karėje apsieiti. Tik 1916 metuose atkreipta ir į tai didesnė atyda: paskirta pinigų padirbinui orlaivių, įsteigimui orlaivystės mokyklų ir t. t. Sulyg naujo projekto, reguliariškoji armija turėjo gauti septynis skadronus orlaivių, milicija 12, o pakrančių dabojoimo korpusas 5 skadronus; išviso turėjo būti 419 orlaivių.

Bet jie dar ir iki šiolie negatavi ir iki šių laikų Amerikos armija turėjo tikrai vieną karišką orlaivį tikroje tarnystėje, kuomet ant Farnucijos laukų šiandien dirba po keleta tukstančių orlaivių iš abiejų pusių.

Aficieriai ir Išlaidos.

Suv. Valstijos turi tikrai dvi pirmos klisos kariškas mokyklas gaminimui aficierių.—West Point karišką akademiją armijos aficierams ir Annapolis akademiją—jurių aficierams.

Šios mokyklos menamai yra vienos iš geriausių, bet dideliu reikalui esant, jos, žinoma, negali pristatyti užtektinai išlavintų aficierių.

Todel prisieina aficierus gauti iš kitur,—butent ir civilisų žmonių ir iš privatiškų pusiau neva kariškos mokyklų.

Pernai, visus kariškų akademijų kadetus išleidus į aficierus, truko dar apie 1500 aficierių. Įstatymai padavadiją, kad tokia-me atsitikime tuščias vietas galima užpildyti pakėlimu į aficierus gabių karių iš armijos ir Nacionalės gvardijos, iš privatiškų mokyklų ir civilisų žmonių, jeigu jie išlaiko tam tikrus egzaminus.

Pernai į tokius egzaminus stoji apie 900 vyrų, bet tik 447 juos išlaikė. Todel dar daug tuščių vietų pasiliko neužpildytų. Examinuose į pakrančių artillerijos ir inžinierių korpuso aficierus reikalaujama tam tikro speciališko išsilavimo, bet išlaikyti egzaminus į aficierus pėstininkuose, kavalerijoj ir t. t. gali bile vienas tikrai gabesnis jaunas vyras, pakagus high-school. Šitoki jauni vyrai, išlaikiusieji egzaminus, gauna rangą antrojo leitenanto ir \$1,700 algos į metus; apart to—gyvenimas, šviesa, anšildymas ir daktariškas patarnavimas yra uždyk. Juos laikoma ant išmėginimo per du metus, o po to jie jau gauna pastovų paskyrimą armijoj.

1916 metais norėjo pastoti į Suv. Valstijų armiją 161, 617 vyrų, bet iš jų priėmė tik 27,468; kitus dēlei sveikatos ir kitų priežasčių turėjo atmeti.

Užlaikymas Suv. Valstijų armijos atsieina labai brangiai, nors ji ir maža. Todel, kad karių algos yra labai didelės, sulyginus jas su Europos karių algomis. Apart to daug pinigų išmokama pensijoms tiems kariams, kurie tarnavo civilisų karė, karė su Ispanija, karė su Mexika ir indijonų karėse. Vienoms pensijoms 1916 metais išleista \$150,135,089.92. Tame skaitliuje yra \$18,848 pensijų kariams, kurie kovojo dar 1812 metais karėje.

Paprastas kariuvis Suv. Valstijų armijoj, apart užlaikymo, gauna nuo \$15 iki \$36 į mėnesį, sulygt, kokioj šakoj jis tarnauja ir kaip ilgai tarnauja. Mėnesinė alga seržantų (feldfėbelių) ir kitų paificierių siekia nuo \$40 iki \$90.

Žemiausios algos aficierių yra \$1700 į metus (antras leitenantas). Pirmas leitenantas gauna \$2,000; kapitonas—\$2400; majoras—\$3000; pulkininkas—leitenantas—\$3,500; pulkininkas—\$4,000; brigados-generolas—\$6,000; general-majoras—\$8,000 ir general-leitenantas—\$11,000 ir metus. Šios algos yra pakeliamos už kiekvienus penkis metus tarnystės (išskyrus rangas generolų, kurių algos nėra keliamos).

Apie Suv. Valstijų laivyną, kuris šioje karėje turės lošti gal svarbesnę rolę negu sausžemio armija, pakalbėsime atskirame straipsnyje.

SUKVAILINO ŠTUKORIŲ.

Ponas Štukoraitis, kuris važinėjo po miestelius, rodė šukus ir iš to sau pragyvenimą darė, atvažiavęs į vieną miestuką, parodė susirinkusiems vieną štuką ir gyrėsi, kad tokios štukos niekas kitas negalėtų padaryti.

—O, bile kvailys galėtų tai padaryti,—atsiškė vienas iš publi-kos.

—Well, na tai kodėl tu nemėgini jos padaryti?—sušuko užgautas štukorius.

—Ba aš ne kvailys—atkirt tas pats vyras.

LIETUVIŲ DIENOS APYSKAITA.

Apskritai po įtaka mūsų ir sveikintųjų spaudos sąjūdų, sukurto į darbą visi Amerikos lietuviai, visos lietuvių kolonijos nuo Atlanto iki Pacifiko.

Nuo 13—IX—16 susitvėrė 212 savarankių Vietos Komitetų, o su skyriais ir šakomis 292 25-se Jungtinės Valstijos ir Kanadoje.

Štai kiek butų Komitetų pagal valstijų:

1. Pennsylvania	57
2. Illinois	47
3. Massachusetts	24
4. New York	19
5. Connecticut	19
6. Ohio	15
7. New Jersey	12
8. Wisconsin	14
9. New Hampshire	4
10. Maryland	4
11. Indiana	4
12. Vermont	3
13. Michigan	3
14. Nebraska	3
15. Maine	2
16. Iowa	2
17. California	2
18. Washington	2
19. Oregon	2
20. Rhode Island	1
21. Oklahoma	1
22. Kansas	1
23. Missouri	1
24. Montana	1
25. Minnesota	1
26. Texas	1
27. Toronto, Canada	1

Pavyzdinčiai susiorganizavo be didžiųjų kolonijų, kaip: Chicago, New York, Boston, Philadelphia, Pittsburgh, ty vietų Komitetai, kuriose buvo senesnių Amerikos veikėjų ir šiaip energingų žmonių. Reikia paminėti gerą Vietos Komitetų susiorganizavimą: Chicago kolonijoje, kaip New Haven, Ansonia, New Britain, Bridgeport, Waterbury, Conn. valstijoje, Lawrence, Haverhill, Montello, Cambridge, Mass. valstijoje, Schenectady, Rochester, Binghamton, New Yorko valstijoje, Newark su apylinkėmis, Paterson, New Jersey valstijoje; Shenandoah, Mahanoy City, New Philadelphia, Homestead, Pitts-

burgh, Wilkes-Barre, Scranton, Plymouth ir kiti Penn. valst. Illinois valst.—Chicago turėjo savo didelį Vietos Komitetą, kuris dirbo su vakarų šono liet. kolonijomis. Tačiau buvo K-ty, kurie tuo pačiu laiku buvo sąsiję ir su C. K-ty. Iš tokių savo veiklumu pasižymėjo: Beloit, Racine, Kenosha, Wisc. Iš kitų vakarų valstijų pasižymėjo San Francisco ir Los Angeles, Calif. valstijoje ir Seattle, Wash. valst. ir Portland, Ore.

Pasižymėjo kitos visai mažutės lietuvių kolonijos, kur tik keleto žmonių būta. Pvd. tokie Windber, Pa., kuriame 3 vyrai su kvitų knyga, surinko \$125.95. Jei proporcingai kiekvienoje lietuvių kolonijose būtų po tiek surinkta, tai būtų milijono lietuvių Amerikoje būtų surinkusi iš viso 20 milijonų dolerių!

LIETUVIŲ DIENOS UŽDAVINIAI.

Berengiant L. Dieną paaiškėjo, jog ji turės pusešimtis klaidų: 1. Priešrinkimasis neramus laikas, kuomet visa didesnė Amerikos spauda ir politikiniai buvo užimti savais reikalais ir negalėjo atkreipti daugiau dėmesio į L. Dieną ir duoti jai išgarsinimo, suteikti pagalbos kolektoje ir tt.; 2. Atsilikimas amerikonių visuomenės prie aukavimo, kadangi L. Diena buvo iš eilės 6-toji didelė kolekta nukentėjusiems dėl karės suvienytoje Valstijoje;

3. Nesiskubinimas daugelio Vietų Komitetų rengtis prie L. Dienos ir atidėjimas visa ko a.t. paskutiniųjų dviejų, trijų savaitę prieš L. Dieną, kuriose turėjo būti atlikta 60% viso prirengimo darbo.

4. Neturėjimas patyrimo ir iniciatyvos panašiam darbe daugelyje vietų;

5. Mažumas cen'io, kuriame C. K-to Raštinė turėjo buveinę ir negalėjimas vietoje gauti ir pagaminti daugelio reikalingų dalykų, kaip pavyzdin: liet. spaudinių, dėželių, tagų ir tt.

6. Apsimėtimas pagaminti visos L. Dienos reikmenos iš Cen-

Gallitzin, Pa.	120.87
Glastonbury, Conn.	116.75
Grand Rapids, Mich.	1,234.23
Garden, Mass.	561.43
Girardville, Pa.	294.71
Homestead, Pa.	2,577.84
Hazleton, Pa.	515.25
Antru syk	22.53
Hartford, Conn.	2,000.00
Antru syk	10.00
Hainesport, N. J.	30.00
Hoosick Falls, N. Y.	315.72
Hooversville, Pa.	15.70
Haverhill, Mass.	1,522.82
Hudson, N. Y.	133.03
Hastings, Pa.	108.00
Hartshorne, Okla.	35.00
Kansas City, Kansas	241.78
Kenosha, Wisc.	1,010.00
Kewanee, Ill.	726.14
Antru syk	48.00
Lawrence, Mass.	1,923.17
Antru syk	160.00
Los Angeles, Cal.	486.62
Antru syk	1.00
Livingston, Ill.	108.00
Luzerne, Pa.	358.50
Lorain, Ohio	105.12
Meriden, Conn.	207.00
Manchester, N. H.	424.50
Antru syk	34.00
Trečiu syk	17.75
Montello, Brockton, M.	2,635.00
McAdoo, Pa.	146.41
Midland, Pa.	65.00
Minneapolis, Minn.	191.46
Antru syk	85.00
Milwaukee, Wisc.	200.00
Mt. Carmel, Pa.	724.94
Moline, Ill.	250.00
Milford, Mass.	143.50
Minersville, Pa.	249.96
Mattituck, N. Y.	191.40
Mahanoy City, Pa.	133.40
New Brunswick, N. J.	133.40
East Newark, N. J.	445.23
Newark, N. J.	3,000.00
Antru syk	418.51
Niagara Falls, N. Y.	547.30
Antru syk	5.00
New Haven, Conn.	3,496.50
Nashua, N. H.	553.00
Naugatuck, Conn.	1,167.90
Northampton, Mass.	358.60
New Baden, Ill.	34.17
New Britain, Conn.	2,165.60
New Bedford, Mass.	323.48
Nokomis, Ill.	66.33
Oregon City, Ore.	40.90
North Adams, Mass.	203.25
Orange, Mass.	182.85
Portage, Pa.	137.50
Passaic, N. J.	196.45
Antru syk	25.00
Perth Amboy, N. J.	108.02
Paterson, N. J.	1,609.91
Pittsburgh, Pa.	7,932.39
Antru syk	11.00
Portland, Ore.	160.50
Poquonock, Conn.	103.71
Reading, Pa.	231.67
Red Lodge, Mont.	65.00
Riverton, Ill.	44.00
Rochester, N. Y.	1,402.10
Rockford, Ill.	544.06
Racine, Wisc.	910.26
Antru syk	110.00
Trečiu syk	11.90
Rumford, Me.	248.73
Rockdale, Ill.	375.36
St. Clair, Pa.	205.00
So. Bethlehem, Pa.	165.40
So. Manchester, Conn.	307.33
Sioux City, Ia.	737.01
Spring Valley, Ill.	535.00
Shenandoah, Pa.	2,027.17
So. Boston, Mass.	7,800.00
Seattle, Wash.	282.45
Shamokin, Pa.	109.52
So. Norwalk, Conn.	200.12
So. Omaha, Nebr.	1,025.85
Antru syk	25.00
So. Fork, Pa.	85.19
Sheboygan, Wisc.	676.49
Sparrows Point, Md. or	
Wilkes-Barre, Pa.	20.00
San Francisco, Cal.	713.73
Antru syk	50.00
So. Chicago, Ill.	800.22
Stamford, Conn.	556.26
Tamaqua, Pa.	443.07
Thorpe, Wisc.	47.13
Antru syk	21.00
Trečiu syk	11.00
Toluca, Ill.	28.75
Taunton, Mass.	281.00
Thompsonville, Conn.	344.50
Antru syk	50.00
Tilden, Ill.	13.10
Toronto, Canada	155.00
Troy, N. Y.	800.00
Utica, N. Y.	294.90
Antru syk	10.00
Valparaiso, Ind.	135.00
Antru syk	129.00
Waterbury, Conn.	200.00
Westfield, Mass.	702.58
Wasson, Ill.	60.60
Wilson, Pa.	150.94
Wilmerding, Pa.	244.12
Worcester, Mass.	3,218.48

Total \$129,933.98

CONTRIBUTIONS MADE TO THE LIBERTY, BANK, NEW YORK CITY.

Mr. Valentine, Thornhurst, Pa.	\$17.00
Mr. Gustaitis sent	538.55
J. S. Ulner, Pottsville, Pa.	10.00
L. F. Ulner, Philad., Pa.	20.00
Collection of Local Comm.	490.55
M. A. Levinton and siste	5.00
J. Kerna, New Philad., Pa.	5.00
E. R. Coogan, Silver Creek	5.00
C. D. Miller, Sub Ledger	2.00
E. Diamond Z Bro. Pottsville	1.00
Rev. J. Zimblis, Phila., Pa.	3,500.00
P. Kazlauskas, Simsbury, Ct.	89.92
Antru syk	5.00
Mr. Appanaitis, Westville, Ill.	5.00
collected from following:	
T. H. King, Danville, Ill.	5.00
J. M. Loyie	2.00
C. E. Williams	2.00
H. L. Freedom	2.00
W. S. Dillon	1.00
J. R. Moore	1.00
B. M. Gilbert	1.00
Webster Grocer Co.	5.00
J. M. Burger	5.00
"Terre Haute, Ind.	5.00
"S. M. Clark Co.	5.00
H. E. Hutton, Co. J. M. Burger	5.00
J. G. Cannon Co. "	10.00
M. J. Tuvada, Westville, Ill.	2.00
J. Passolt, Westville, Ill.	5.00
Arville Iete, Westville, Ill.	10.00
J. Ray Heidrich, Westville, Ill.	2.00
J. F. Shinkus, Westville, Ill.	2.00
"Collected, Westville, 469.75	
Mr. Stransburg, Westville, Ill.	1.00
V. K. Račauskas, Lewiston, Me.	1.00
The following collected by	
Stilzaitis, from	
F. P. Stegmaier, Wilkes-Barre	250.00
J. W. Stankovitch, W.-B., Pa.	5.00
L. Stulgaitis, W.-B., Pa.	2,012.79
Chamber of Commerce, W.-B.	218.00
Rev. F. J. Krych, Kingston, Pa.	2.00
T. H. Stileton, Wilkes-B., Pa.	10.00
Rev. J. Zimblis, Phila. Pa.	566.93
Rev. A. Yanushas, Forest City, Pa.	407.81
Mr. J. R. Carbondale, Pa.	1.00
R. Polansky, Carbondale, Pa.	1.00
S. Grubites, Carbondale, Pa.	2.00
W. Yankites, Forest City, Pa.	10.00
M. Fortune, Carbondale, Pa.	1.00
Local Comm., Akron, Pa.	105.56
J. C. Henry, Lincoln, N. H.	300.25
J. Miller, Plymouth, Pa.	1,829.66
Mr. Dabrick, Sunderland, Mass.	70.00
Crober N. Bank, S. Fran., Cal.	370.00
V. K. Račauskas, Buckner, Ill.	36.14
Washington, Wisc.	200.00
J. Kaiser Mager, Ft. Wash. Wisc.	1.00
S. Carbondale, Pa.	119.00
Mr. M. Kadišius collected from	
F. P. Kuilfoile, Waterbury, Ct.	7,125.00
Rev. T. A. Case, B'klyn, N. Y.	3.00
"V. Mletchek, Suhy, Neb.	5.00
"H. Eilerman, Harrison, O.	5.00
L. A. Ramcy, Somerworth, N. H.	5.00
Rev. B. Paukštis, Miners Mills, Pa.	5.00
Rev. Wm. Micheal, Carlinsville, Ill.	5.00
Rev. D. Pantanella, Denver, Col.	10.00
Rev. J. F. Drew, Muskegan, Mich.	1.00
Rev. J. F. Drew, Muskegan, Mich.	1.00

Rev. J. O. Carrigan, Glenwood Spring	2.00
Rev. C. I. Riordan, N. Weymouth, Mass.	5.00
Rev. C. Smogar, Steubenville, O.	16.65
Rev. C. H. Little, Kaufman, Tex.	1.00
Rev. A. W. Spooner, Mt. Carmel, Pa.	3.00
Abraham G. Nesbit, Kingston, Pa.	25.00
Rev. D. Keily, Plattsburg, Pa.	6.00
Rev. J. J. Herman, Caldwell, Pa.	5.00
H. Smith Leifer, New York, City	1.00
D. P. Riordan, Harrisburg, Pa.	1.00
Rev. Frank Ketter Shelbyville, Ind.	25.00
"J. Kyeton, Lyons, Texas	1.00
Rev. H. Darniedes, Cascade, W.	16.39
W. R. Jones, Tamaqua, Pa.	5.00
Besser Bros., Philad., Pa.	2.00
Devaney Bros., Temint, Pa.	1.00
Sheibley Teiler Co., Philad., Pa.	5.00
Rev. Theo. Grant, Family Post Off. Mont.	5.00
H. G. Bower, Lansford, Pa.	25.00
E. F. Siller, Houghton, Mich.	5.00
N. K. Tennyson Hancock, Mich.	10.00
Rev. H. S. Robinson, Germantown, Pa.	5.00
Rev. P. Dreis, Burlington, Wisc.	28.50
Guarantee and Trust Co., Mt. Carmel, Pa.	1.00
Mr. J. L. Stanton, National Bank, Mt. Carmel, Pa.	10.00
Rev. J. Shermersheimer, New Albany, Ind.	1.00
M. W. Bush Collection N. Y. City.	2,337.07
M. W. Bush collection N. Y. City	2,365.55
M. W. Bush collection N. Y. City	407.38
Farren Bros., East Grenby, Ct.	5.00
D. B. Floyd, E. Grenby, Ct.	5.00
Mr. J. Kitchen, Mahanoy, City, Pa.	1.00
Rev. J. Valaitis, Mahanoy, City, Pa.	15.00
Rev. J. Valaitis—	3.00
Rev. J. Valaitis—	30.00
Rev. J. Valaitis—	188.73
Rev. J. Valaitis—	25.00
Rev. J. Valaitis—	10.00
J. Zubricki, Du Bois, Pa.	10.00
Rev. A. J. Mayer, Donora, Pa.	96.23
C. E. Gross, Hartford, Conn.	25.00
Rev. B. Bandy, Jeannette, Pa.	5.00
Rev. A. A. Bersner, Highland, Wisc.	22.50
T. Morgan, Export, Pa.	5.00
Wm. C. Smith, Minneapolis, Minn.	5.00
Dr. H. C. Keiner, Cleveland, O.	2.00
W. J. Brown, Shenandoah, Pa.	5.00
H. Bradley, Shenandoah, Pa.	3.00
Thicker and Co., Shenandoah, Pa.	5.00
W. R. Jones, Shenandoah, Pa.	5.00
J. G. Theophilis, Shen., Pa.	5.00
J. J. Bobin, Shenandoah, Pa.	25.00
J. Wolff, Shenandoah, Pa.	2.00
H. Gozinsky, Shenandoah, Pa.	2.00
S. Czernecky, Shenandoah, Pa.	5.00
S. Elburn, Shenandoah, Pa.	10.00
J. A. Zanesky, Shenandoah, Pa.	2.00
R. H. Morgan, Shenandoah, Pa.	3.00
S. F. Bauser, Shenandoah, Pa.	5.00
S. F. Bauser, Shenandoah, Pa.	10.00
A. A. Welinsky, Shenan., Pa.	25.00
A. V. Lamb, Shenandoah, Pa.	5.00
Knight and son, Louisville, Ky.	20.00
Gambie Desmond Co., New Haven, Conn.	15.00
P. W. Taylor, Springfield, Tenn.	2.00
J. E. Rockliff, Woodlawn, Pa.	100.74
T. P. Walley, Thompsonville, Ct.	2.00
J. P. Garden, Shenandoah, Pa.	1.00
Rev. P. Boran, Homewood, Ill.	2.00

(Tasa ant 7-4e puslapio)

Kryžiaus skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės. Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slegas būtų atkreipta didelė dėmesys.

SILPNUMAS.

Jei jautiat netekus apėkų, silpnas, be noro valgyti, arčiau virškinimo prietaisais atsakandai nedirba, imk **Severa's Balsam of Life** (Severos Gyvasties Balsamas) Sustiprina jla visa organizmą ir pratrina vidurių sukietėjimą. Kaina 75c. — apytikso.

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS)

verta yra pasiulyti tokiuose atsitikimuose, o taippat gydymo inkstų arba pusių uždegimo, apsunkeito ir skausmingo šlapinimo, nuo kojų suputimo, geltligės ir rūkštumo skilvyj. Kainos 50c. ir \$1.00.

Kryžiaus skausmas lėnyko.

Ponas K. Miliauskas, 11 Highland Ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: "Kontinuojau skausmus kryžiuje ir šonuose, bet skaidydami juos kalendarį, ašmuis vartoti Severos Gyvastoje nuo inkstų ir jėgų ir veikiai pasveikau".

SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS

galima gauti visur aptiekose. Reikalauk tiksliai "Severos" gyvastoje, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietoje negalima gauti pirkti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

J. J. Bačiūnas

J. P. Pajauskas

PIRM NEGU DUOSITE SPAUSTUVĖMS APKAINUOTI SPAUDOS DARBĄ PAVELYKITE MUMS DUOTI JUMS TIKRAS INFORMACIJAS KASLINK GRAŽUS DARBO ATLIKIMO. J. J. BAČUNAS ir J. P. PAJAUSKAS PATARS JUMS, KAIP GERIAUSIAI ATLIKTI SPAUDOS DARBUS, IDANT ATNEŠTŲ KUODAUĞIAUSIAI NAUDOS.

Milda Printing House

814 W. 33rd St. Chicago, Ill. Telephone Drover 7184

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100 LAIPSNŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybes bendrolybės

4 kvortas arba 1 galionas už	\$2.45
8 kvortas arba 2 galionai už	\$4.75
12 kvortas, arba 3 galionai už	\$6.95
RUSŲ MONOPOLINĖ DEGTINĖ 100 LAIPSNŲ.	
Gryna, 4 bonkos už	\$2.45
Gryna, 8 bonkos už	\$4.75
Gryna, 12 bonkų už	\$6.95

Pareiklaukite mūsų likierių, degtinių ir vyvų kainų surašą. Pinigai turi būti prisigauti drauge su užsisakymu, krasos ar ekspreso prisaku.

ATMINKITE kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turinčia 100 laipsnių stiprumo, gryna, sena ir gera—arba sugrąžinsime jums pinigų atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų švenčių išliksime kiekvienam didėli kalendorių 1917 metais.

IRA R. & C. III W. Va Buren St. Chicago, II

Vazinėk "Ranger"

dviračių ir žinok, kad turite geriausią. Pirkite mašiną, kurią gali ISMEIGINTI pirmą pirkimo. Pasirinkite 44 STILIU, spalvų ir dydžių garsiosios "RANGER" rusies.

PRISTATOMA DYKAI pamatymui ir 30 dienų išmėgimo. Nebus jokių išlygų, jei išbandysite neaiškiai.

ZEMA DIRTUVES, KALNĄ, didelį pagerinimą ir geres negirdetos lipol.

RASYK SIANDIEN del mūsų didžiojo katalogo 1917 m. dviračių, RATLANKIŲ, smulkmenų ir dalių ir sužinok apie pastebimą naują pastulinimą ir puikias įlygas. Nepirk, kol nežinosi, kas mes galime tau padaryti. Atvirukas atgabens vis.

MEAD CYCLE COMPANY DEPT. A-353 CHICAGO

VAIKŲ DIENINĖ GLOBA Parengė Bazarą su šokiais ir Viskiais Ivalumais Seretos ir Nedėlios vakarais, Balandžio 25-tą ir 29-tą, 1917 m. Mildos svetainėje; 3142 So. Halsted St.

Kviečiame visus atsilankyti ir užtikriname, kad busite užgandinti, ir ateisite antrą kartą. Bus proga pasilinksminti ir išlošti gražių dalykų, taipgi sušelpsite viršmėnėtą Draugiją. Visus besikirtimo kviečia KOMITETAS.

Ižanga 25c. porai. Pradžią: sere doį 7:30 v. vak., nedėlioj 4 v. popiet.

F. P. BRADCHULIS

LAWYER LIETUVIS ADVOKATAS 30 N. La SALLE ST., CHICAGO

ROOMS 1

VIETINĖS ŽINIOS.

(Tęsia nuo 7-to puslapio)

Lietuviai-kareiviai. Šiomis dienomis iš Chicago išvažiuoja į Fort Sheridan p. Pranas Kibortas, kuris pastojis į Rezervos atlietųjų mokyklą. Fort Sheridan bus apie 5,000 liuosnorių, kurie lavinsis prie aficeriskų rangų Amerikos kariūmenėje.

Pas Juozas Judeikis, nuo Town of Lake, pastojis liuosnorių į Amerikos laivyną ir jau išvažiuoja į Rytus. Girdėti, kad pusėtinai lietuvių skaitlius užsiraše liuosnoriais arba kariūmenėn, arba laivynan.

P. Glebaitis, kiek pirmiausia bus Real Estate biznyje, o vėliaus dirbusis prie automobilio biznio, pastojis liuosnorių į 1st Infantry Regimentą Chicagoje.

Dr. Šliupas Chicagoje. Šią atėinančią subatą Chicagoje sustos ant kelių valandų Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa. Dr. Šliupas važiuoja į Rusiją, per Japoniją ir Siberiją. Dėl trumpo laiko turbut n galima bus surengti prakalbų, nors apie tai išpradžių buvo manyta. Dr. Šliupas važiuoja Europon lietuvių tautiškais reikalais.

Apsivedė, gali sakyti, perniek. Tie vyrai, ką nuo pusiauaktų stovėjo, laukdami, kada atsidarys apsigėdimo lasinių langelis, kad tik apsigėditi ir ištrukti nuo kareiviavimo, padarė didelę klaidą, o kas iš jų iki šiam laikui pasiskubino ir apsigėdė, tai gali sakyti, apsigėdė perniek, nes tuomi jie iš kareiviavimo neištruks. Suv. Valstijų karės departamentas pranešė, kad valdžia ims kariūmenėn ir tuos jaunus vyrus, kurie apsigėdė jau po to, kaip Amerika apsigėdė karę Vokietijai.

Chicagoje per pirmą savaitę po karės apsigėdė mo išsiėmė apsigėdimo laisnius apie 5,000 vyrų.

Naudokitės proga. Mokslo Departamentas, užbaigdamas vakarinių mokyklų sezoną Chicagoje, pailgino mokslo terminą Bridgeport apieilinėje Holden viešjoje mokykloje dviems mėnesiams. Taigi, norintiems mokytis angliskos kalbos, skaitliavimo, rašymo ir visų kitų pradinės mokyklos šakų pranešu, kad jie gali lankytis į Holden Public School, 31-ma ir Loomis gatvės, pane-dėliais ir ketvergais nuo 7-tos iki 9-tos val. vakarais. Mokslo visiems dykai. Pirmutinė diena mokslo yra balandžio 30-ta ir trauksis per du mėnesius, o jeigu mokiniai orės, tai ir per visą vasarą.

Sios vakarinės mokyklos yra skiriamos suaugusiems vyrams ir moterims neapnebežiuoto amžiaus, neturėjusiems progos pirmiau įeiti į pradinę mokyklą. Čia noriu paminėti nemalonų apsigėdimo to dalies mūsų seselių lietuvių, kurioms labiausia truksta mokslo. Pereitę sezoną tik penktas nuosimtis lietuvių lankė mokyklą sulygiuot su vyrais. Be to vyrai yra daugiau pamokinti, moteris visai nemokytos ir nenori mokytis. Kaip buvo žinoma, sakydavo, kad persalta eiti mokyklon, gatvės buk esančios tamsios, bijosi vakarais vaikščioti; žadėjo eiti pavasaryj. Atėjo pavasaris,—ir tos apieido mokslo. Nekurius net nesigėdėjo prisipažinti, kad esančios tinginės. Tai išties yra gėda mūsų tautai turėti tokias dukteris. Su lietuvių vaikinais yra kitaip. Netik patys eina, bet ir savo drugus atsiveda, kad palaikyti mokyklą. Mokslo departamentas juokų nevarinėja. Jeigu mato, kad kas nori mokytis, tai tiems duoda progą sulygsekančių įstatų: Mokykla bus visada atidaryta, jeigu lankys ją nemažiau 100 mokinių, o klesioje turi būti nemažiau 25 mokiniai. Visas išlaidas apmoka mokslo departamentas, taip kad mokslo mokiniams nieko nekainuoja. Užtaigi Amerikos valdžia, įsteigdamas tokias mokyklas ateiviams ir susidurdama su nenorinčiais tomis įstajomis naudotis, teisingai gali nekaip manyti apie ateivius.

Taigi mūsų lietuvių ir lietuvių yra priderystė naudotis

tomis didžiai naudingomis įstajomis ir jas savo atsilankymu palaikyti. Ilgainiui valdžia, matydama, kad mes lietuvių taip sparciai griežiamės prie apsigėdimo, be abejoj atidarys ir augstesnius kursus ir amatų mokyklas mūsų lietuvių apgyventose vietose.

J. Šileika. P. S. Šią vasarą mokiniams Holden vakarinės mokyklos bus daromos ekskursijos į Chicago žymesnes įstajas, k. t. Art Institutą, Field Museum ir kitur.

Ivairumai. Šiomis dienomis pp. Bulotai, kurie išbuvo Amerikoje arti metų laiko, išvažiuoja iš Chicago į San Francisco, o iš ten grįš į Rusiją. P.ia Žemaitėnė pasiliko Chicagoje.

—Katalikų paskelbė, kad jis sustojęs eiti iki šio mėnesio pabaigai.

—Pereitą nedėdienį 'Birutės' draugija pastatė scenoje, Pulas-kio svetainėje, smagu veiklą "Lietuviškas Milijonierius".

—TMD. 22 kp. nedėlioje bal. 29 d. turės savo susirinkimą Aušros svetainėje 3001 S. Halsted St. Susirinkimas prasidės 2 val. po pietų. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti.

Kuopos Valdyba.

—Advokatas F. P. Bradchulis nuo 1 d. gegužio mainc savo ofiso vietą ir iš Stock Exchange Building persikelia į Fort Dearborn Building, ant kampo Clark st. ir Monroe.

—Francuzijos Maršalas, gen. Joffe, buvusias vyriausis francuzų armijos vadas ir vokiečių pergaletojas ties upe Marne, dabar atvyko kaip specialis pasiuntinys į Ameriką ir su savo palydovais žada atsilankyti taipgi Chicagoje.

Iš Cicero. Pereitą nedėdienį atsiuvo "Lietuvos Mylėtojų" draugijos apvaikščiojimas. Kalbėtojai buvo p. J. Bagdžiūnas ir advokatas Jonas Kučinskas. Pirmasai kalbėtojas nurodė, kas gali vadintis Lietuvos mylėtoju, ir papasakojo apie pareigas ty, kurie Lietuva myli. Prie tos progos jis, kaip ir antrasai kalbėtojas, nurodė, lietuvių, kaip Amerikos piliečių, pareigas, ypatingai šiūm karės laiku. Publikos buvo dikčiai prisirinkę.

Nelaimė namuose. Balandžio 10 d. Petro Karkausko šeimnoy atsitiko nelaimė. Karkauskai turėjo du vaikelius,—vaikutį metų ir septynių mėnesių ir mergaitę trijų mėnesių. Minėtą dieną tėvas anksti išėjo į darbą, o motina likusi pradėjo aslą plauti, pasidėjusi biudą karšto vandens; vaikučiai gį žaidė asloje. Tuo tarpu suvirkto mergaitė ir motina, palikusi biudą su karštu vandeniu bėgo mergaitės tildyti. Vaikutis, atsisojęs, bėgo paskui, bet jis užkliuvo už biudo ir parpuolė ant jo. Kol motina pribėgo, vaikučiai apsisutino ir tik tris dienas išgyvenęs mirė, palikdamas tėvus dideliame nuliudime.

Šitas atsitikimas rodo, kad motinoms reikia būti atsargesnėmis, mažus vaikus turint.

A. A. A. Burdiengierius.

Apgarsinimai.

KUR YRA ARŠIAUSIAS PRIEŠAS?

Kiekvienam yra gera žinoti, kas yra mūsų aršiausias priešu, idant galėtume jį ant toliaus ir visados Druskos Upe. Jo vardas yra: Skilvio suirimas. Kuomet skilvis negali suvirškinti maisto, kraujas, užsinuodija nuo susirinkusių išmatų ir atsilaikomoji gyvatinė organų galybė eina mažyn. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Elksyars prašalina visus suirimus, išvalo vidurius ir pagelbsti virškinimui. Nuo kietų vidurių, galvos skaudėjimų, nervotumo, energijos netekus, nuo aplamo susilpnėjimo ir tt. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Elksyars pagelbės tikrai. Kaina \$1.00. Aptiekose. Trinerio Linimentas suteikia greitą pagalbą nuo ramatų neuralgijos, pamaitinimo ir tt. Kaina 25 ir 50c. aptiekose 35 ir 60c. krasa. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland Ave, Chicago, Ill.

KONCERTAS IR BALIUS.

Rengiamas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, 129-tos kuopos, atsilbus Nedėlioje, balandžio (April) 29 d. 1917 m. Pulauskio svetainėje, 1711-15 So. Ashland Ave. Pradžia 5-tą val. vak. Inžanga 25c, 35c ypatai.

Programas bus iš dainų, muzikos ir kalbų, kuriame dalyvaus Birutės choras; taipgi dainuos P. Jakutis. P. Stoukis ir kiti. Taigi kviečiame visus kuoskaitlingiausius atsilankyti į šį vakarą. Pelnas bus skiriamas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje ir SLA. Prieglaudos Namui.

Kviečia visus atsilankyti

KOMITETAS.

Reikalavimai.

Reikalingas: teisingas vyras, turintis kels simtus dolerių, prisidėti prie hotelio biznio, nes as, budama našle, turėdama 2 hotelu, negaliu atsakantčiai abiejų prizūreiti; delto man yra reikalingas teisingas vyras daugiau negu pinigai.

Manie Brockmann,

1023 W. Madison St. Chicago, Ill.

Reikalauja vyrų prie darbo Chicagoje nuo \$2.50 iki \$5.50 į dieną su lyg sugebum. Gali panaudoti mol-derių pagelbininkus ir liejykli darbininkus. Už vietos suradimą nieko nereikia mokėti; greitas algos pakėlimas. Artesnėms žinioms matykis su p. Hammers, 604 South Clark St. Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tikro brolio Juo-zo Jusko Kantailių kaimo, Kvie-tiskių vals. Marijampolės pav. Suval-kų gub. Canadoje.

Atsilaukti adresu: Marijona Juš-kiutė, 1329 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

Pajieškau Juozapo Stonkaus Valakų sod. Laukių vals. Saulių pav. Kauno gub.

Atsilaukti adresu: Joe Stasiulis, Box 96, Twin Falls, Idaho.

Pajieškau savo pusbrolių Prano ir Filorjono Janavičių ir Juozapo Pil-sučko. Pusbroliai keli metai atgal gyveno West Virginijoje. Pilsučkas trunapą laiką gyveno Hobokene, N.J. Atsilaukti adresu:

Jos. Janavičius,

310 Market St., Hoboken, N. J.

Jonas Vaišvilia pajieškau savo draugų: Jono Jokubo ir Leono Kaz-lauskių iš Kauno gub., šiaulių pav. Kurtavėnų miestelio. Meldžiu atsil-saukti adresu:

Jonas Vaišvilia,

820 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau gero draugo Iliazo Ste-pušalio iš Kauno gub., šiaulių pav. Kurtavėnų miestelio. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsilaukti šiuo ad-resu:

Jonas Vaišvilia,

820 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolio Prano Pilusčio iš Kauno gub., šiaulių pav. Kurtavėnų miestelio. Meldžiu atsil-saukti adresu:

Jonas Vaišvilia,

820 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo brolio Kaz. Bu-čionio Druskininkų kaimo, Merkinės parap. Trakų pav., Vilniaus gubern. Gyveno St. Louis, Mo. Atsilaukti adresu:

Morta Bučionius-Grigonienė,

129 Tappan St., Kearny, N. J.

Pajieškau savo brolio Divasaus Kibirskio Druskininkų kaimo. Merkinės parap. Trakų pav. Vilniaus gubern. Gyveno Pittsburghe, Pa. Atsil-saukti adresu:

Zabele Kibirskaitė-Bubenienė,

137 Tappan St., Kearny, N. J.

Canal 3115

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Vėsiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laiką yra per karšta, tai at-eikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausią vietą, atsidėdinti ir pumaitinti gražiai Teatra negu viduramiečiųje.

Kainos šokiom dienom

5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom

10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras.

Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laiką no: pasilėsti, atsi-dėdinti ir užmirti savo nesmaguam, tai at-eikite į

MILDOS-TEATRA.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaizskis

Generalis

Kontraktorius ir

Namy Statytojas.

2125 W. 23rd St.

BAISI PASAKA!

Jel. Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir ne laikraščiams. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių, o ir laikraščiai, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser! Žiūrėk, ateina generolas fabrikantas, ką pašla popierą gazietai padirba ir komanduoja tau:

—Smirnol—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą, arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, toki gerai laikai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir popiera pabrango.

Nieko nepadarysi! Turi žmogus mokėt, kiek nori, ba ant šilko gazetios nedrukuosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau nesuoks.

O už to generolo visa, brolau, armija stovi. Pirmi drukoriai, ką gazieta kreivai išdrukuoja; už jų zecerai, ką i viršų kojomis raides sustato; už jų artistai, ką visokius pik-čierius šleivai numalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagis-kio skaitytojo gazieta į New Yorką, o new jorkiško—į Chi-cagą nudugnina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaity-tojau, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džiari-torius, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klai-dą" iššluoja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio ka-sierius:

—Mokėk, sako, šunsnuki daugiau algos mums, ba ki-taip kvitysim....

Net ir pats ponas redaktorius, ką kitą sykį gazetion viet-ton moksliško abrakio pėly priberia, ir tas nosį raukia, bet viežlybas ir mokytas budamas ne keikia ir prieš akis su kumš-čiu ne šokinėja, tik po nosia sau murma:

—Gal vertėtų ir man pridėt.... Kad nors užtektų tom-s skyliams ant "tetos" užlopyt, ką nuo ilgo kėdės sėdėjimo prasitrynė....

Kaip ateina "pėdė" ir kaip tokį kozackį maršą visi už-triubina vienu rozu—tai yra ko pasiklausyt.... Dalibuk!.

Tau, mielas skaitytojaun, gal ir juokai iš to, bet gazetios kasieriui beveik verkt noris. Pasikąsęs, pastenjęs, pasiderė-jęs—ar nenuleis—jis turi mokėti, ir moka. Ba ką padarysi? Jis yra mandras ir žino, kad jeigu, poneždian neduok, sustrai-kuotų ir gazieta laiku neišeitų, tai už kelių dienų skaitytojai jį gyvą žemėn suvarytų savo laiskais—butų riestai, aršiaus negu kaizeriui.

Pradėjo tada mūsų gazetios msyslyti, už ausų krapštytis ir ukazijos įieskot, kaip iš duobės išlindus.

Ko daugiau mislina, to karščiau darosi. Nuėjo vyras maudytis—gal sako atsivėdysiu, tai puodinė geriaus dirbs. Ir pamačino jam, dzievaži!... Vandenyj pamatė, burį žuvų, ir dar pamatė, kaip didesnė žuvis mažesnį rija.

—Ar ragejai,—sako,—kaip tai Dievo galybės viskas su išmislu sutaisyta: dzidesnis mažesnį rija, kad dzidesnis ne-pasieptų, o mažesnis nesimučyt....

Ir atėjo jam galvon, kad ir jis taip gali pamėginti. Ir pakėlė jis savo gazetios čienią visu pusdoleriu.

—Kad jį rytė, tai rėvė—sako jis.—Mani dzidesni rija, tai ir aš mažesnį pamėgiu....

Tai matote, kaip ir kodėl dabar visos gazetios prenume-ratos kainą kelia.

Mūsų manadžierius kitaip sau galvojo: "Reikia—sako jis—taip padaryt, kad ir vilkas būtų sotus ir ožka čela." Tai ir nutarė, kad mes už gazetią prenumeratorus nekelsim, bet pra-šysim, kad mums mūsų skaitytojai "pamačytų".

O "pamačyt" gali, brolau, labai.

Jeigu užsilikęs esi su savo prenumerata, tai prisiųsk mums ją greitai.

Jeigu turi draugą ar pažįstamą, ką "Lietuvos" dar ne-gkaito, prikalbink jį, kad sau užsirašytų. Daugiau mes nie-ko nenorim.

Mės žiūrėsim ir dabosim, kad mūsų laikraštis duotų ku-daugiausiai jums gerų, teisingų žinių, žingeidžių ir juokingų paveikslų, naudingų pamokinių ir gražių pasakų, o jūs ne-pamirškite gerą žodį už "Lietuvą" tarti, ir naujų skaitytojų mums prikalbinti, tai tada būs taip, kad "Ranka rankę plau-ja, kad abidvi baltos būtų".

Taigi vyrai, talkon!

"Lietuva" kaštuoja tik du doliaru ant metų, o vieną do-larį ant pusmečio.

Laiškus adresuokite taip:

"LIETUVA"
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE 'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS ruošiasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėtimo metu pasimokyti iš svetimaucių, kas tik dora ir naudinga, o nesigalaujant grįžtant tėvynėn neko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiulais troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meile juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangę ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėlė, pavirtusi per karą dirvonai, prirausta duobių ir griovių, laukia arlaima ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopiglausia kaina ekeibimus—jiešojimus, grąžina tėvams vaikams, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusel metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 80 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 80 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skryrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigų, laiškų gauname. Stuntinėti "Liet. Balsą" užsienius rusų cenzūra neleidudo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkus rašto) eilutė (dailiant puslapį) į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po tekstą—30 kap. Pabėgillams, įskaitantįs giminų arba darbo petito eilutė po tekstą—10 kapelkų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po tekstą 25 cent. petito eilutė, giminų įskaitantįs po tekstą 10 centų petito eilutė.

Adresas:

'Lietuvių Balsas'

PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ISTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145.000
Mokymų išmokėjo \$92.715
Ligoje pašalpų \$52.813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600
ir \$1.000. Moka ligoje pašalpos—
\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 i savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlačius, Moksleivius, Politiskus Kanki-nius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiš-kus ir kultūristus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĖ“ su ilius-truotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniau-sia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas pla-tesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Lietuvoje Europos Karės Metu.

Sioje knygoje p. A. M. Martus, senas amerikietis, kuris prieš pat karę parvažiavo iš Amerikos į Lietuvą, aprašinėja, ką jis savo akimis matė Lietuvoje laike karės. Ji aprašinėja:

1. Nuo karės prasidėjimo iki Lietuva pateko vokie-čiams.

2. Kaip kariūmenė elgėsi su Lietuvos gyventojais.

3. Kaip susitvėrė Lietuvių draugija nuo karės nuken-tėjusius šelpti ir jos darbavimas.

4. Lietuvių tremtinių kelionė iš tėvynės 1400 verstų gilumon Rusijos pešiomis bei arkliais. Pats šios kny-gos autorius dalyvaus šioje turtingoje skurdu kelionėje.

5. Katalikų su liuteronais nesutikimai ir už ką. Dau-gelio iš jų yra pavardės, taipgi gyvenimo vietos pažymėtos.

Si knyga turi 77 puslapius, su daugeliu paveikslų.

KAINA 50 CENTŲ.

Norint ją gaut, siųskite užsakymą adresu:

Lietuva Publishing Co.
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Mės nesame bankieriai, bet mės gvarantuojame Tamstai apė-dymą 60% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sąu drabužius pas mūs. Vy-rams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus parduodame po \$5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau.
Valkų slutai \$2.50 iki \$7.50.
Skrynios ir valyzai.
S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 6 val. vakare.

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas 1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Woodgat. Phone Canal 1203	Rezidencija 5208 W. Harrison Street Tel. Austin 737
Valandom: 11c 6:30 iki 12:00 val. ryto 11c 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms nuo 6:30 iki 12:00 val. ryto	Valandom: tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Fran-cijoje, Anglijoje ir kt. "Ateitis" kaina metams \$2.00, pusel metų \$1.00. Už-sieniuose metams \$2.50. Pasijūreiti viena numeris siunčiame dovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKęs IR SOTUS. Aukauk jiems per Centrali Komitetą, kuris greičiausiai pasiūnčia pinigųs į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinių Lietuvos Šelpėjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs